

کلیات

● فهرست، کتابشناسی

۱) آرن، گیتی (زیرنظر). کتابشناسی ملی ایران (۱۳۶۳) - نیمه دوم، شماره ۵۴). تهران، کتابخانه ملی ایران. ۱۳۶۹. ۴۷۲ ص. ۳۰۰۰ ریال.
بر اساس این کتابشناسی در نیمه دوم سال ۱۳۶۳، ۲۳۵۹ عنوان کتاب و جزوه منتشر شده است: ۱۷۹۵ عنوان کتاب بزرگسالان، ۴۹۸ عنوان برای کودکان و ۶۶ جزوه.

۲) خداپرست، کبری (و) احمد صباگردی مقدم. راهنمای روزنامه‌های ایران، ۱۳۶۷. تهران، کتابخانه ملی ایران. ۱۳۶۹. [۱۴]+۶۷ ص. مصور. فهرستهای راهنما. ۴۰۰ ریال.

این راهنما ۸۸ عنوان روزنامه و خبرنامه (اعم از خبرنامه‌های داخلی وزارتخانه‌ها و نهادها و دانشگاهها و غیره) را که در سال ۱۳۶۷ به زبانهای فارسی، عربی، ترکی، کردی، ارمنی و انگلیسی در ایران منتشر شده معرفی کرده است. بخشی از این راهنما به معرفی روزنامه‌هایی اختصاص دارد که سفارتخانه‌های کشورهای گوناگون در ایران منتشر می‌سازند. یکی از روزنامه‌هایی که در این قسمت معرفی شده نشریه‌ای است که سفارت اتحاد جماهیر شوروی در ایران منتشر می‌کند. در تماس با بخش مطبوعات این سفارتخانه معلوم شد که ده سال است که دیگر چنین روزنامه‌ای در ایران منتشر نمی‌شود!

۳) صابر، فیروزه (و) نوشین عقلی (و) آزاده عبیدی (و) نسرین صالحی آشتیانی. فهرست موضوعی مجموعه آثار دکتر علی شریعتی (براساس طرح هندسی مکتب). با مقدمه‌ای از حسن یوسفی اشکوری. تهران، مدرس. ۱۳۶۹. ۱۱۴ ص. ۴۵۰ ریال.

۴) [مرکز پژوهشهای بنیادی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی]. کتابشناسی گزیده آثار آیین بودا [تهران]. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. ۱۳۶۹. ۱۱۵ ص. فهرستها.

این کتابشناسی ۲۲۸ عنوان کتاب فارسی و غربی را که در باره بودا نوشته شده یا به بودا و عقاید او اشاراتی دارند، معرفی کرده است. ارائه اطلاعات کامل درباره کتابخانه و محلی که هر کتاب را می‌توان در آن یافت از ویژگیهای این کتابشناسی است.

۵) [مدیریت نمایه‌سازی سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی]. فهرست مقالات فارسی در مطبوعات جمهوری اسلامی (دوره ۶، بهار ۱۳۶۶). تهران، سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی. ۱۳۶۹. سی و هفت + ۵۳۷ ص. فهرست راهنما. ۱۵۰۰ نسخه. ۱۵۰۰ ریال.

فهرست حاضر کلیدراهنمای کلیه مقالاتی را در اختیار می‌گذارد که در بهار ۱۳۶۶ درباره حوزه‌های گوناگون فرهنگی منتشر شده است. این فهرست دارای تقسیم‌بندی موضوعی است با عناوینی چون کلیات، سیاست، فرهنگ و جامعه، هنر، اقتصاد و غیره.

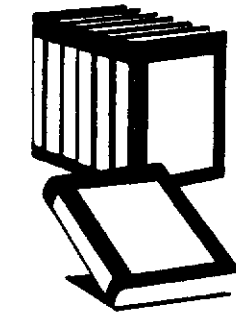
۶) [یکتا، یوسفی (گردآوری و تنظیم)]. فهرست اسامی و مشخصات نمایندگان ۲۴ دوره مجلس شورای ملی (نشریه شماره ۵). [تهران]. دفتر انتخابات وزارت کشور. ۱۳۶۸. ۲۹۴ ص.

کتاب حاضر تمام ادوار قانونگذاری مجلس شورای ملی را، از آغاز به کار در ۱۲۸۵ (نهضت مشروطیت) تا پیروزی انقلاب اسلامی در بر دارد. اسامی اعضای هیئت رئیسه مجلس شورای ملی در هر دوره قانونگذاری، اسامی نمایندگان مجلس شورای ملی به تفکیک هر دوره، اسامی نمایندگان اقلیتهای دینی، اسامی نمایندگانی که دوره نمایندگی آنها تا پایان ادامه نیافته است، جدول اسامی حوزه‌های انتخابیه‌ای که در هر دوره فاقد نماینده بوده‌اند، جداول وضعیت سنی و تحصیلی نمایندگان مجلس شورای ملی، از جمله اطلاعاتی است که این فهرست در اختیار می‌گذارد.

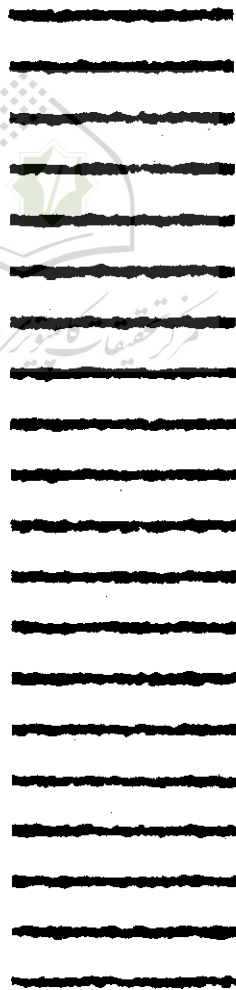
● کتابداری

۷) دیانی، محمدحسین. روشهای تحقیق در کتابداری. تهران، مرکز

کتابهای تازه

امید طیب‌زاده

نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. هفت + ۱۶۸ ص. نمودار. جدول. ۹۰۰ ریال.
 بررسی مفاهیم، روشها و تحلیلهای آماری مورد استفاده در تحقیقات
 کتابداری و شرح اندازه‌گیری و سنجش خدمات کتابخانه‌ها از جمله مباحث
 مورد بحث در این کتاب است. کتاب حاضر اساساً برای دانشجویان و
 علاقه‌مندان حرفه‌ای رشته کتابداری نوشته شده است.

● مجموعه‌ها

۸) انصاری، نورالحسن (و) عبدالودود اظهار دهلوی (و) شریف حسین
 قاسمی. عابدی‌نامه. دهلی. انجمن فارسی‌با همکاری گروه زبان و
 ادبیات فارسی دانشگاه دهلی. ۱۹۹۰. ۳۸۹ ص + ۱۱۸ ص انگلیسی.
 پروفیسور سید امیر حسن عابدی از جمله فارسی‌دانان و استادان ادبیات
 فارسی در هندوستان بود که پس از استقلال هند مجدداً کمر به احیای زبان
 فارسی در هندوستان بست. گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه دهلی این
 مجموعه را به پاس خدمات او به اسم وی نامگذاری کرده است. عنوان برخی
 از مقالات و نویسندگان این مجموعه را می‌آوریم: «نقد و بررسی شعر عصر
 قاجاریه از ظهور فتح علی‌شاه تا انقلاب مشروطیت»، علوی مقدم / «مطالعه‌ای
 در نسخه‌های دستنویس تحقیقات المعانی و مطلوب المبارک»، عطا کریم برقی /
 «جهان بینی سعدی»، سید محمد اکرم / «سمندر»، سید جعفر شهیدی / «شعر
 انقلابی ایران»، اسماعیل حاکمی / «بیاض ۷۵۴-۸۸۸ و بعد»، ایرج افشار /
 «تأثیرپذیری اقبال از فرهنگ اسلامی»، حکیمه دبیران / «شیوه و روش
 تحقیق»، دکتر پرویز نائل خانلری.

۹) باقرزاده، محسن (به کوشش). بررسی و تحقیق (مجموعه مقالات).
 [تهران]. انتشارات توس. ۱۳۶۹. ۲۳۵ ص. ۱۳۵۰ ریال.

عنوان برخی از مقالات این مجموعه به شرح زیر است: «نکته‌هایی دربارهٔ
 قرآن»، اقبال یغمایی / «گوسان پارتی و سنت نوازندگی در ایران»، مری
 بویس، ترجمه مسعود رجب‌نیا [از این مقاله ترجمه دیگری نیز با عنوان
 «گوسان پارتی و سنت خنیاگری ایرانی» در دست است (رک. بویس مری (و)
 هنری جرج فارمر. دو گفتار دربارهٔ خنیاگری و موسیقی ایرانی. ترجمه
 بهزادباشی. تهران. انتشارات آگاه. ۱۳۶۸)]. / «نسخه خطی شاهنامه
 فلورانس»، مهدی قریب / «نگاهی به نقدنویسی در ایران»، جلال ستاری.
 ۱۰) براون، لستر. آر (و) دیگران. جهان در آستانه سال ۲۰۰۰. ترجمه
 مهرسیما فلسفی. تهران. سروش. ۱۳۶۹. ۳۶۲ ص. جدول. نمودار. ۱۳۰۰
 ریال.

کتاب حاضر چهارمین گزارش از سلسله گزارشهای سالانه مؤسسه World
 Watch در امریکا است که از سال ۱۹۸۴ هر سال منتشر می‌شود. این کتاب، که
 در سال ۱۹۸۷ با عنوان *State of the World in 1987* منتشر شده است، به
 تحقیقات مربوط به آسیبهایی که در نتیجه فعلیتهای گوناگون بشر به کره زمین
 وارد شده پرداخته است و تازه‌ترین دستاوردها را برای کاهش خطراتی که
 زندگی انسان را بر روی زمین تهدید می‌کند معرفی کرده است. تا بود شدن
 چرخه شیمیایی زمین، استفاده از نیروی هسته‌ای پس از واقعهٔ چرنوبیل،
 شهرنشینی و افزایش سریع جمعیت، روی آوردن جهان به نظام بازار (رقابت
 آزاد)، ابتکارات جدید در افزایش تولیدات کشاورزی، و غیره از جمله مطالبی
 است که نویسندگان مقالات این مجموعه بدان پرداخته‌اند.

۱۱) جکتاجی، م. پ. (به کوشش). گیلان‌نامه (مجموعه مقالات
 گیلان‌شناسی). ج ۲. رشت. انتشارات طاعتی. ۱۳۶۹. یازده + ۴۶۰ ص.
 مصور. جدول. نقشه. ۲۵۰۰ ریال.

عنوان برخی از مطالب این مجلد، که به خاطرهٔ مرحوم دکتر رضا مدنی
 تقدیم شده است، بدین قرار است: «کبریت‌سازی در گیلان»، احمد اداره‌چی
 گیلانی / «یهودی کاسه: تحقیقی دربارهٔ یهودیان سیاه‌کل»، اقسین پرتو /
 «خورشید خانم، سرایندهٔ چند قطعه شعر فولکلوریک»، رحیم چراغی /
 «جنبش مرداویج گیلی»، رضا رضازاده لنگرودی / «لغات و اصطلاحات گیلکی
 در توتونکاری»، عزت‌الله زرنبدیان / «کتابشناسی و بررسی واژه‌نامه‌ها،

دستورنامه‌ها و نوشته‌های گیلکی و دیلمی و تالشی از سدهٔ هشتم تا کنون»، رضا
 مدنی.

۱۲) سرکوهی، فرج. نقشی از روزگار (مجموعهٔ مقالات). شیراز. نشر
 شیوا. ۱۳۶۹. ۲۱۸ ص. ۹۵۰.

مجموعهٔ مقالاتی است دربارهٔ شعر، داستان و نقد ادبی که در فاصلهٔ سالهای
 ۱۳۶۴ تا ۱۳۶۹ نوشته شده است.

۱۳) میرشکاک، یوسفعلی. در سایه سیمرخ. تهران. انتشارات برگ.
 ۱۳۶۹. ۱۹۲ ص. ۵۸۰ ریال.

مجموعهٔ ۴ مقاله است دربارهٔ فردوسی و شاهنامه.

۱۴) اوثوقی، شهین (گردآوری و تنظیم). مجموعهٔ قوانین و مقررات
 مربوط به انتخابات (از آغاز تا پیروزی انقلاب اسلامی). [تهران]. دفتر
 انتخابات وزارت کشور. ۱۳۶۹. ۲۰۶ ص.

در این مجموعه کلیهٔ قوانین و مقررات انتخابات در ایران، از آغاز
 مشروطیت و تشکیل مجلس قانونگذاری تا پیروزی انقلاب اسلامی،
 گردآوری شده است.

● اسناد

۱۵) اتحادیه، منصوره (نظام مافی) (و) سیروس سعدوندیان. مجموعه
 مکاتبات، اسناد، خاطرات و آثار فیروز میرزا فیروز (نصرت‌الدوله) ج ۱:
 مجالس چهارم و پنجم تقنینیه. تهران. نشر تاریخ ایران. ۱۳۶۹. هیجده +
 ۲۶۲ ص + [۳۲ ص اسناد، تصاویر، لاتین]. فهرست اعلام. ۱۴۵۰ ریال.
 کتاب حاضر نخستین مجلد از مجموعه‌ای است که قرار است اسناد
 تازه‌یافته‌ای از تاریخ ایران را که به سدهٔ پیشین مربوط می‌شود تهیه و منتشر
 کند. این کتاب شامل مجموعه‌ای است از اسناد فیروز میرزا فیروز، از رجال
 دورهٔ قاجار و از جمله عاقدین قرارداد ۱۹۱۹ که در اوایل دورهٔ پهلوی به قتل
 رسید. مکاتبات سنوات ۴۲-۱۳۳۷ ه. ق. و اسناد سنوات ۴۲-۱۳۳۳، اسناد
 کمیسیون‌های مجلس و اسناد مربوط به احزاب و گروههای سیاسی از جمله
 مطالب این مجلد است. مجموعهٔ اسناد فیروز میرزا فیروز در شش جلد منتشر
 خواهد شد.

۱۶) بهار، مهرداد. دربارهٔ قیام ژاندارمری خراسان (به رهبری کلنل
 محمد تقی خان پسیان). تهران. انتشارات معین. ۱۳۶۹. ۱۰۱ ص + [۶۴
 ص نمونه سند (بدون صفحه شمار)]. ۹۰۰ ریال.

تلگرامهای ردوبدل شده میان کلنل پسیان و صمصام السلطنه، مدارک مربوط
 به دفتر امیر شوکت‌الملک علم، تلگرامهای کلنل به افسران خود و برعکس،
 اعلامیه‌ها، ابلاغیه‌ها و بیانیه‌های کلنل، و اعلامیه‌های هواداران و مخالفان کلنل
 از جمله اسناد تازه یافت شده‌ای است که در این کتاب ارائه شده و اطلاعات
 جدیدی را دربارهٔ قیام کلنل محمد تقی خان پسیان در اختیار گذارده است.

● پژوهشهای ایران‌شناسی

۱۷) کورین، هانری. فلسفهٔ ایرانی و فلسفهٔ تطبیقی. ترجمهٔ سید جواد
 طباطبائی. تهران. انتشارات توس. ۱۳۶۹. ۱۴۴ ص.

کتاب حاضر شامل ۴ سخنرانی عمومی است که نویسنده در طی سالهای
 ۱۹۷۵ و ۱۹۷۶ در ایران ایراد کرده است. وی با ایراد این سخنرانی‌ها می‌کوشد

۲۰ صفحه‌ای از مهمترین آثار چاپ شده اشوبلر را در ابتدای جلد دوم در اختیار گذاشته است. «تسلط تازیان»، «صفاریان»، «اوهم و روسوم خرفانی در جنب دین رسمی»، «دفن اموات»، «اسماعیلیه»، «مزدکیان»، «مانویان»، «وضع ایران از نظر زبانی»، «مناسبات متقابل اقوام با یکدیگر»، «تشکیلات اداری ایران»، «مناسبات حقوقی»، «مالیاتها» عنوان برخی از فصلهای این دو جلد است.

دین، عرفان، فلسفه

● اسلام - مباحث عمومی

- (۲۱) دسیسه آیات شیطانی (فتوای امام خمینی (ره) و عکس‌العملهای جهانی)، تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۲۱۱ ص. ۶۰۰ ریال.
- (۲۲) رزمجو، حسین. دریچه‌ای گشوده بر آفتاب (بخشی درباره نهج البلاغه و مبانی حکومت، اخلاق و تربیت از دیدگاه آن). قم. انتشارات دارالفکر. ۱۳۶۹. ۲۱۶ ص. فهرستها. ۸۰۰ ریال.
- (۲۳) سجادی، سیدعلی محمد. جامه زهد (خرقه و خرقه‌پوشی). تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹. ۳۴۱ ص. فهرست راهنما. ۱۶۰۰ ریال.

بحث درباره پیدایش خرقه و خرقه‌پوشی در میان صوفیان و آداب آن، انواع و اشکال خرقه، الوان خرقه، احکام خرقه، اجازات، اشارات و مصطلحات خرقه و خرقه‌پوشی از جمله مباحث مطرح شده در کتاب است. اسم کتاب بر روی جلد و صفحه عنوان جامه زهد - خرقه و خرقه‌پوشی آمده، اما در صفحه حقوق جامه زهد و جام می درج شده است.

- (۲۴) شاهچراغی، سیدعلی. اطلاعات و تحقیقات (از مجموعه «چهل حدیث» - ۱۴). تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۸۵ ص. ۲۰۰ ریال.
- (۲۵) شریفی، محمود (تهیه و تنظیم و ترجمه). سیاسی (از مجموعه «چهل حدیث» - ۱۳). تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۶۵ ص. ۱۵۰ ریال.
- (۲۶) صدرالدینی، علیرضا، واژه‌شناسی در قرآن. تهران. مؤسسه خدمات فرهنگی رسا. ۱۳۶۹. ۳۱۷ ص. ۶۰۰ ریال.

(۲۷) کریمی، عطاءالله. فقر تاریخنگری (بررسی انتقادی مقالات قبض و بسط شریعت از دکتر سروش). بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۴۱۴ ص. فهرست اسامی اشخاص. ۱۷۰۰ ریال.

کتاب حاضر در پاسخ به ۴ مقاله «قبض و بسط» عبدالکریم سروش - که در شماره‌های اردیبهشت، تیر و اسفند ۱۳۶۷ و فروردین ۱۳۶۹ در مجله کیهان فرهنگی به چاپ رسیده - نوشته شده است.

● فلسفه اسلامی

(۲۸) صالحی، صادق (مترجم). جایگاه عقل و دانش در اسلام (از مجموعه «مفاهیم اسلامی» - ۳۱). تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۶۷ ص. ۱۵۰ ریال.

(۲۹) صدر، سیدمحمد باقر. سنت‌های اجتماعی و فلسفه تاریخ در مکتب قرآن. ترجمه حسین منوچهری. مقدمه و تنظیم باورقی جلال‌الدین علی‌الصغیر. بی‌جا. مرکز نشر فرهنگی رجاء. ۱۳۶۹. ۲۸۸ ص. ۱۲۰۰ ریال.

این کتاب ترجمه‌ای است از مجموعه سخنرانیهای آیه‌الله سیدمحمد باقر صدر که متن عربی آن در بیروت با عنوان المدرسة القرآنیة منتشر شده است.

(۳۰) ناظمیان، رضا (مترجم). انسان و دین (از مجموعه «مفاهیم اسلامی» - ۴۰). تهران. سازمان تبلیغات اسلامی. ۱۳۶۹. ۱۲۸ ص. ۲۲۰ ریال.

● ادیان دیگر

(۳۱) کالنتنارک، ماکس. لائوتزه و آیین دائو. ترجمه شهرنوش پارس‌پور. تهران. انتشارات به‌نگار. ۱۳۶۹. ۲۸۷ ص. مصور. ۱۲۰۰ ریال.

«لائودان بر حسب قول تاریخ»، «پندارهای لائوتزه، بر طبق نظر فیلسوفان

مخاطبین خود را از غیبت زبان بار فلسفه ایرانی در افق فلسفه جهانی آگاه سازد. بحث درباره جدایی‌ناپذیر بودن پژوهشهای تطبیقی از پدیدارشناسی، و بررسی تعلیمات و اندیشه‌های میرداماد، ملاصدرا و رجعی تبریزی و شاگردان آنها موضوع دو فصل اول کتاب است. نویسنده در فصلهای سوم و چهارم به بررسی آثار و آرای سه فیلسوف بزرگ آذربایجانی، یعنی سهروردی، دود تبریزی و رجعی تبریزی پرداخته است و سپس از فلسفه ایرانی پس از ابن‌رشد و فلسفه ایرانی-اسلامی، یا فلسفه ایرانی دوره اسلام سخن گفته است. در نهایت نویسنده از دیدگاه تطبیقی به بحث درباره نظرات ابن‌رشد، ابن‌عربی، سهروردی و ابن‌سینا پرداخته است.

(۱۸) کیانی (میرا)، محسن. تاریخ خانقاه در ایران. تهران. کتابخانه طهوری. ۱۳۶۹. ۶۲۰ ص. فهرست نام اشخاص. ۵۲۰۰ ریال.

بررسی و معرفی خانقاهها و مراکزی که صوفیان در آنها اقامت کرده و به ریاضت و مجاهدت پرداخته‌اند هدف اصلی این کتاب است. معرفی برنامه‌های عملی و مراسم و نظامات خانقاه صوفیه و برنامه‌های مختلف سیر و سلوک مانند عبادت، جله‌نشینی، ذکر، سماع، و دیگر فعالیتهای مربوط به مسلک تصوف، مجالس و عظم و ارشاد عمومی و غیره، و بالاخره معرفی خانقاهها و کانونهای خانقاهی گوناگون در ایران بخشی از مطالب کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد.

(۱۹) وسل، ژویا. دایرة‌المعارف‌های فارسی (پژوهشی درباره نوع‌شناسی و طبقه‌بندی علوم). ترجمه محمدعلی امیرمعزی. تهران. انتشارات توس. ۱۳۶۸. ۱۰۶ ص. جدول.

نویسنده از راه طبقه‌بندی و مقایسه علوم به بررسی و معرفی برخی از متون دایرة‌المعارف ایران از عصر ابن‌سینا (وفات ۴۲۸ هـ/۱۰۲۷ م) تا شمس‌الدین آملی (وفات ۷۵۲ هـ/۱۳۵۲ م) پرداخته است. وسل دایرة‌المعارفها را به انواع فلسفی، مذهبی، دیوانی (اداری)، علوم طبیعی و دایرة‌المعارفهای عمومی طبقه‌بندی کرده است و از مفاتیح‌العلوم ابو‌عبدالله خوارزمی به عنوان الگوی این طبقه‌بندیها سود جسته است. این کتاب را نخستین بار انجمن ایران‌شناسی فرانسه در تهران در سال ۱۹۸۶ به زبان فرانسه منتشر ساخت و ترجمه حاضر نیز از روی همان متن صورت گرفته است. (رک. نشر دانش، سال ۸، شماره ۶، مهر و آبان ۱۳۶۸)

(۲۰) اشوبلر، برتولد. تاریخ ایران در قرون نخستین اسلامی. ترجمه جواد فلاطوری (ج ۱) (و) مریم میراحمدی (ج ۲). تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹. [۵۱۰ ص] + [سی‌ودو + ۵۴۷ ص]. نقشه‌ها. فهرست اعلام. بهای دوره دو جلدی ۴۷۵۰ ریال.

پروفیسور برتولد اشوبلر (۱۹۹۰-۱۹۱۱ م) از اسلام‌شناسان و ایران‌شناسان بنام جهان است که پس از دانشمندانی چون بارتلمه، مارکوارت، نلکه و شیدر تحقیقات خود را دنبال کرده و به یک معنا از ایران‌شناسان نسل دوم آلمان محسوب می‌شود. جلد اول این کتاب را، که اینک برای سومین بار تجدید چاپ شده است، سالها پیش پروفیسور فلاطوری، رئیس آکادمی اسلام‌شناسی دانشگاه کلن، به فارسی ترجمه کرده است. جلد اول کتاب حاوی مطالبی درباره تاریخ سیاسی ایران در نخستین قرون اسلامی است. جلد دوم این اثر که به تاریخ اجتماعی و اوضاع اقتصادی ایران اختصاص دارد برای نخستین بار به فارسی ترجمه و منتشر شده است. دکتر میراحمدی، مترجم جلد دوم، فهرستی

«تروتسکیسم و لنینیسم»، «بلشویسم استالینیسم»، «اولیگارشیسم توتالیتیر»، «کمونیسم استقلال طلب (ملی گرا)»، «پیشروان امروز و معماران فردا»، «آنارشویسم و مونارشویسم» عنوان برخی فصلهای کتاب است.

۳۶) هلد، دیوید. *مدلهای دموکراسی*. ترجمه عباس مخبر. تهران: انتشارات روشنگران. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۴۶۹ ص. نمایه. ۲۱۰۰ ریال.

معرفی مدلهای اصلی دموکراسی از آتن کلاسیک تا دوران معاصر، بحث درباره آراء متفکرانی چون افلاطون، ارسطو، هابز، لاک، روسو، مارکس، وبر، هایک و مک فرسون، و بالاخره نتیجه گیری و پاسخ به این سؤال که «امروزه دموکراسی باید چه معنایی داشته باشد؟» از جمله مباحث کتاب است. ترجمه حاضر از روی متن انگلیسی ۱۹۸۷ صورت گرفته است.

● ایران

۳۷) مشایخ فریدنی، آرمیدخت. *مسائل مرزی ایران و عراق و تأثیر آن در مناسبات دو کشور*. تهران: امیرکبیر. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۹۵ ص. فهرست اعلام. ۱۵۰۰ ریال.

در این کتاب ماهیت و منشأ اختلافات مرزی ایران و عراق و سیری که این مسئله از ابتدا تا کودتای ۱۹۵۸ عراق پیچیده بررسی شده است. نویسنده بررسی خود را از قراردادهای مرزی ارزشمندی بین ایران و عثمانی آغاز کرده است، اما بیشترین تأکید خود را بر دوره‌های ۳۷ ساله، از انقلاب ۱۹۲۰ تا کودتای ۱۹۵۸ عراق، گذاشته است. به اعتقاد وی استقلال عراق از قید استعمار انگلیس و ایجاد روابط سیاسی و بازرگانی و کنسولی و غیره بین ایران و عراق اهمیت بنیادینی را از نظر روابط خارجی به این دوره بخشیده است. منابع اصلی کتاب مدارک و اسناد موجود در آرشیو و دفتر حقوقی وزارت خارجه ایران است. کتاب حاضر رساله دکتری (۱۳۶۳) نویسنده کتاب بوده است.

۳۸) مدنی، سید جلال الدین. *تاریخ تحولات سیاسی و روابط خارجی ایران*. ج ۲. ۴۳۰ ص. فهرست اعلام. قم: دفتر انتشارات اسلامی. ۱۳۶۹. ۲۷۰۰ ریال.

● جهان

۳۹) برژینسکی، زیگنیتو. *شکست بزرگ (پیدایش و زوال کمونیسم در قرن بیستم)*. ترجمه سیروس سعیدی. تهران: انتشارات اطلاعات. ۱۳۶۹. ۳۶۳ ص. نمودارها.

نویسنده این کتاب کمونیسم و فاشیسم را پاسخ بشر در مقابل ضربات روحی عصر صنعتی می‌داند و سعی در اثبات این نکته دارد که شکست سیاسی و اجتماعی- اقتصادی شوروی، عمده‌ترین عامل در تسریع انحطاط کمونیسم بوده است. به اعتقاد وی پرسترویکا حرکت تدافعی محکوم به شکستی است در مقابل بحران فزاینده شوروی. بررسی عواقب اجتماعی و سیاسی ناشی از تحمیل کمونیسم بر اروپای شرقی نیز از دیگر مطالب کتاب است.

۴۰) رواسانی، شاپور. *نظریه دو دنیا (۷ مقاله در باب همکاری نیمه‌های شرقی و غربی دنیای استعمارگر)*. تهران: نشر شمع. ۱۳۶۹. ۹۴ ص. نمونه سند. جدول. ۳۵۰ ریال.

کتاب حاضر شامل هفت مقاله است که در فاصله سالهای ۱۳۴۳ تا ۱۳۴۸ در اروپا منتشر شده است و روند افزایش همزیستی میان طبقات حاکم شوروی و آمریکا را نشان می‌دهد. نویسنده استعمارشنودگان جهان در قاره‌های آسیا، آمریکای جنوبی و آفریقا را با یک جبهه مشترک سرمایه‌داری (یعنی آمریکا و شوروی) مواجه می‌بیند.

۴۱) گلدمن، مارشال. *بیکار گورباچف (اصلاحات اقتصادی در عصر تکنولوژی پیشرفته)*. ترجمه حسین حکیم‌زاده جهرمی. تهران: فرهنگ معاصر. ۱۳۶۹. ۳۸۵ ص. ۱۴۵۰ ریال.

نویسنده مشکلات جامعه شوروی را بازمانده دوران سلطه استالینیزم می‌داند و علی‌رغم اینکه گورباچف را سیاستمدار برجسته‌ای می‌داند، به موفقیت وی در حل این مشکلات با دیده تردید می‌نگرد. به اعتقاد وی گسترش ناهنجار در بخش صنایع سنگین، صنایع نظامی و دستگاه عریض و طویل اداری

باستان»، «نقد شناخت و اخلاق»، «تعیین هویت اشیاء و عقاید»، «نفوذ فلسفه داتویی»، عنوان برخی از مباحث کتاب است.

● فلسفه غرب

۳۲) بوربور، فریبرز. *شک و یقین (در فلسفه یونان باستان و سده‌های میانه)*. با مقدمه‌ای از پرویز شهریاری. تهران: نشر بردار. ۱۳۶۹. ۱۷۶ ص. ۹۵۰ ریال.

چگونگی شناخت، امکان یا عدم امکان معرفت، حدود و وسایل شناسایی، و ضابطه و ملاک حقیقت، موضوع بحث کتاب حاضر است. از فریبرز بوربور (۱۳۱۸-۱۳۵۲) بجز مقالات فراوان سه کتاب دیگر نیز منتشر شده است: *فلسفه علوم انسانی*، *مسائل اقتصادی و سیر تاریخی آن و فلسفه علوم و طبیعت*.

سیاست

● مباحث عمومی

۳۳) آلم، ژان پیر. *جاسوسی و ضدجاسوسی (از مجموعه «چه می‌دانم؟»)*. ترجمه ابوالحسن سروقدمقدم. مشهد: آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۲۰ ص. نمودار. ۵۰۰ ریال.

«جاسوسی از عهد باستان تا امروز»، «روشها و وسایل جاسوسی»، «ضدجاسوسی»، «سازماندهی ادارات مخصوص در فرانسه و دیگر کشورها» عنوان برخی فصلهای کتاب است.

۳۴) یاز، اوکتاویو. *یک سیاره و چهار پنج دنیا (اندیشه‌هایی درباره تاریخ معاصر)*. ترجمه غلامعلی سیار. تهران: نشر گفتار. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۳۵ ص. ۱۹۵۰ ریال.

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از مقالات یاز، شاعر و داستان‌سرای بلندآوازه مکزیکی و برنده جایزه ادبی نوبل ۱۹۹۰، که خود وی از میان مقالات چاپ شده‌اش انتخاب و پس از ویرایش به دست چاپ سپرده است. او در این مقالات به آشفته‌گیها و آشوبهای عصر و جهان پیرامون خود پرداخته است. تحولاتی که در شیوه تفکر ملل قدیم حاصل شده، بحران دموکراسی ایالات متحده و اتحاد جماهیر شوروی، عصبانیت ملتها برای صیانت خصوصیات قومی و محلی به خصوص در کشورهای جنبی دوا بر قدرت، تجددخواهی و مخاطرات و مشکلات ناشی از آن، و بالاخره بررسی مفصل اوضاع آمریکای لاتین از جمله مباحث کتاب است. ترجمه سخنرانی یاز به مناسبت دریافت جایزه صلح ۱۹۸۴ در فرانکفورت نیز به کتاب افزوده شده است. مترجم در مقدمه‌ای که بر کتاب نوشته به بحث درباره موقعیت آمریکای لاتین و وضع سیاسی و فرهنگی آن در جهان امروز پرداخته است. کتاب حاضر از روی ترجمه فرانسوی آن (از روی متن اصلی اسپانیایی) که در ۱۹۸۵ منتشر شده صورت گرفته است.

۳۵) سالکی، حسین. *اندیشه‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی در جهان معاصر*. تهران: ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۵۵۰ ص. مصور. فهرست اعلام. ۳۳۰۰ ریال.

نویسنده پس از بررسی مکتبهای فکری و سیاسی جهان معاصر به این سؤال پرداخته است که آیا این مکاتب می‌توانند برای استقرار عدالت اقتصادی و اجتماعی کارساز باشند یا خیر. «ناسیونالیسم یا ملی گرائی»، «کاپیتالیسم (سرمایه‌داری خصوصی)»، «اقتصاد دولتی»، «مارکسیسم»،

جمله مباحث بخش اول کتاب حاضر است. بخش دیگر این کتاب به تجربیات و کارهای عملی اختصاص دارد که در آن تعدادی گزارش مددکاری فردی (کارهای دانشجویی) همراه با تحلیلهای حرفه‌ای (نظرات استاد) ارائه شده است.

۴۸) شاف، آدام. جهان به کجا می‌رود؟ (پیامدهای اجتماعی انقلاب صنعتی دوم). ترجمه فریدون نوایی. تهران. نشر آگه. ۱۳۶۹. ۲۵۱ ص. ۱۵۰۰ ریال.

نویسنده که از محققان بنام مارکسیست است با زبانی نسبتاً ساده و غیر فنی به بررسی تأثیرات تکنولوژی جدید بر ابعاد گوناگون زندگی انسان در جوامع گوناگون پرداخته و حدود این تأثیرات را تا بیست سی سال آینده پیشگویی کرده است.

۴۹) گلابی، سیاوش. اصول و مبانی جامعه‌شناسی. تهران. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۲۲۰ ص. ۱۱۰۰ ریال.

کتابی درسی است برای دوره‌های مقدماتی و دانشجویان سالهای نخست رشته جامعه‌شناسی که اصول و مفاهیم بنیادی و برخی از مکاتب مهم جامعه‌شناسی را به اختصار شرح می‌دهد.

۵۰) میخلز، روبرت. جامعه‌شناسی احزاب. ترجمه احمد تقی‌زاده. تهران. نشر قومس. ۱۳۶۹. ۲۳۸ ص. ۱۰۵۰ ریال.

کتاب حاضر یکی از متون کلاسیک در زمینه مطالعات حزبی است که در آستانه جنگ جهانی اول به زبان آلمانی منتشر شد. نویسنده با ارائه مثالهای متعدد و گوناگون نشان داده است که چگونه دموکراسی - به معنای مشارکت عموم در امر رهبری - در داخل احزاب از تحقق باز می‌ماند.

روان شناسی

۵۱) تاوریس، کارول. روانشناسی خشم. ترجمه احمد تقی‌پور (و سعید درودی). تهران. انتشارات روشنگران. بی تا. ۴۶۰ ص. ۱۷۵۰ ریال.

در این کتاب «خشم» نه به عنوان یک بیماری روانی، بلکه به منزله فرایند یا روش ارتباطی بررسی می‌شود. به اعتقاد نویسنده کتاب خشم انواع زیادی دارد که هر یک از آنها، فرایندهای مختلفی دارد و تأثیرات متفاوتی در بهداشت جسم و روان می‌گذارد و در نتیجه هر کدام باید از راه ویژه‌ای درمان شود.

۵۲) جانسون، ویگی (و روبرتاورنر). راهنمای آموزش گام به گام نوزادان و کودکان عقب مانده. ترجمه حسام گوهری (و شهین بیضاوی). تهران. نشر رودکی. ۱۳۶۹. ۲۳۰ ص. مصور. ۷۷۰ ریال.

۵۳) ربانی خوراسگانی، رسول. پاتولوژی فردی و اجتماعی. اصفهان. انتشارات فیروز. ۱۳۶۹. ۱۳۵ ص.

نویسنده کوشیده است علل انحراف اجتماعی و فردی را از دیدگاه روانشناسی و جامعه‌شناسی ارزیابی کند و از این راه به ریشه علل و نحوه درمان آنها پی ببرد.

۵۴) کلاتون، پلاجی (و جیمز ای. بارت) ویراستاران. درمان افسردگی (اختلاف نظرهای گذشته و نگرش جدید). ترجمه حسن سلطانی فر. [مشهد]. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۵۴۴ ص. جدول. نمودار. واژه‌نامه. فهرست موضوعی. ۲۰۵۰ ریال.

در این کتاب وضع پژوهشهای زیست شناختی و روان شناختی در درمان افسردگیها از گذشته تاکنون بررسی شده و ارتباط نزدیک میان سبب‌شناسی، تکنیکهای درمانی و نتیجه درمان آنها مورد بحث قرار گرفته است.

۵۵) هی، لوییز. شفای زندگی. ترجمه گیتی خوشدل. تهران. دنیای مادر. ۱۳۶۹. ۳۲۵ ص. مصور. جلد. ۱۳۰۰ ریال.

آموزش و پرورش

۵۶) گروه مشاوران یونسکو. فرایند برنامه ریزی آموزش. ترجمه فریده مشایخ. تهران. انتشارات مدرسه - وابسته به دفتر انتشارات کمک

به قیمت فدا شدن بخش کشاورزی و صنایع مصرفی تمام شده است و بخشهای پررشد و موفق اقتصاد شوروی درست همان بخشهایی هستند که کم و بیش از مکانیزمهای بازار آزاد و خصیصه‌های نظام سرمایه‌داری استفاده می‌کرده‌اند. او مشکلات شوروی را به هم وابسته و گره خورده می‌داند و از این رو اجرای اصلاحات را به نوعی مساوی با دگرگونی ساختار اقتصادی - اجتماعی شوروی، روی آوردن به بازار آزاد و عدم تمرکز برنامه‌ریزی، و نهایتاً خارج ساختن قدرت از دست دیوان‌سالاران مرکز نشین می‌داند.

۴۲) وایدن، پیتس. خلیج خوکها (داستانهای ناگفته). ترجمه غلامعلی م. مقدم. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۵۳۰ ص. مصور. نقشه. ۲۵۰۰ ریال.

آشکار ساختن وقایع پشت پرده و معرفی عناصر و عوامل واقعی شکست آمریکا در ماجرای خلیج خوکها در کوبا (۱۹۶۱) موضوع کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد. بحث درباره بحران موشکی کوبا (۱۹۶۲) که از پیامدهای این جنگ بود از دیگر مطالب کتاب است.

جمعیت شناسی

۴۳) مک ایودی، کالین (و) ریچارد جونز. اطلس تاریخی جمعیت جهان. ترجمه فریدون فاطمی. تهران. نشر مرکز. ۱۳۶۹. شانزده + ۴۷۶ ص. نقشه. جدول. نمودار. ۳۳۰۰ ریال.

در این کتاب حرکات و تحولات جمعیتی کشورها و واحدهای جمعیتی گوناگون انسانی در گذار تاریخ بررسی شده و میزان جمعیت هر منطقه، به منزله یکی از علل رویدادهای تاریخی، تا سال ۱۹۷۵ نمایش داده شده است. مترجم برای روزآمد کردن کتاب جدولی به کتاب افزوده است که جمعیت کشورها را در ۱۹۹۰ نشان می‌دهد و جمعیت آنها را تا سال ۲۰۰۰ پیش بینی می‌کند. (صنعت حمل و نقل، شماره ۹۵ و ۹۶، فروردین ۱۳۷۰، ص ۹۸).

مدیریت

۴۴) پارکینسون، نورث کوت (و) رستم‌چی (و) سایر. اندیشه‌های بزرگ در مدیریت. ترجمه مهدی ایران نژاد پاریزی. تهران. مرکز آموزش بانکداری. ۱۳۶۹. ۳۱۹ ص. جدول. فهرست اعلام. ۱۵۶۰ ریال.

جامعه شناسی

۴۵) اسلامی ندوشن، محمدعلی. سخن‌ها را بشنویم. تهران. شرکت سهامی انتشار. ۱۳۶۹. ۲۴۸ ص. ۱۰۰۰ نسخه. ۲۲۰۰ ریال.

نویسنده پس از ارزیابی کلی تاریخ ایران و شخصیت ایرانیان در گذشته و حال، به بررسی معضلات و مشکلات جامعه ایران پرداخته است. به اعتقاد او هفت مشکل عمده‌ای که می‌توانند باعث انحطاط ایران بشوند عبارتند از: اعتیاد، افزایش جمعیت، آلودگی محیط، رنجوری تولید، مشکل آموزش و جوانان، مسئله آزادی و مرجع، و آشننگی فرهنگ و اخلاق. تقریباً نیمی از کتاب به بررسی هفت مورد فوق اختصاص دارد. به اعتقاد نویسنده کتاب، از آنجا که این مشکلات به هم وابسته و گره خورده‌اند، بدون دست یازیدن به یک راه حل کلی هرگز نمی‌توان هیچ یک از آنها را به تنهایی از میان برداشت.

۴۶) پایی، مرادحسین. شناخت ایل پایی، بی جا، بی نا. بی تا. ۵۸ ص. ایل پایی یکی از ایلهای لرستان است که در این کتاب با اوضاع طبیعی و جغرافیایی و اقتصادی، گویش، مذهب و آداب و رسوم، وجه تسمیه، آثار تاریخی و طوایف و تیره‌های تشکیل دهنده آن آشنا می‌شویم.

۴۷) سام آرام، عزت‌الله. مددکاری اجتماعی (کاربافرد). تهران. انتشارات رشد. ۱۳۶۹. ۳۶۰ ص. جدول. ۱۱۵۰ ریال.

تاریخچه مددکاری اجتماعی در جهان و ایران، روشهای گوناگون مددکاری، روش مددکاری فردی، و مباحث نظری در مددکاری اجتماعی از

نظامی برای آوانویسی [نگارش] متون تبری به خط فارسی، معرفی اجزای کلام این زبان و فهرستی از واژه‌ها و ترکیبات و تعبیرات آن مطالب کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد.

واژه‌نامه و فرهنگ

۶۶) بازارگادی، علاءالدین. فرهنگ بازرگانی-اقتصادی-بانکداری (فارسی-انگلیسی و انگلیسی-فارسی). تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۱۸۳ص. ۴۴۰۰ نسخه. ۱۰۰۰ ریال.

مدخلهای این واژه‌نامه کمتر جنبه تخصصی دارد و هدف آن کمک به افرادی است که در آغاز راه مطالعه این رشته‌ها هستند.

۶۷) بورجوادی، علی. واژگان شیمی و مهندسی شیمی (انگلیسی-فارسی و فارسی-انگلیسی). تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. [۴]. ۷۲۸ص. ۶۲۰۰ ریال.

واژگان حاضر شامل معادلهایی است که مترجمان فارسی برای حدود ۱۵۰۰۰ واژه انگلیسی در رشته شیمی به کار برده‌اند.

۶۸) تدین، احمد (و شهین احمدی مترجم). فرهنگ تاریخ. ج ۱: آ-س، (و) ج ۲: ش-ی. تهران. انتشارات آگاه. ج ۲. ۱۳۶۹. ۱۴۵۴ص. فهرست راهنما. ۱۰۰۰۰ ریال.

کتاب حاضر در بردارنده تاریخ دوپست ساله اخیر جهان (از ۱۷۸۹ تا ۱۹۸۹) است و مدخلهای آن از روی کتابهای فرهنگ تاریخ نوین ۱۹۴۵-۱۷۸۹ (۱۹۸۲)، فرهنگ تاریخ قرن بیستم ۱۹۸۲-۱۹۰۰ (۱۹۸۳)، و فرهنگ سیاسی (۱۹۸۰) (هر سه از انتشارات پنگوئن) انتخاب و ترجمه شده است. مترجمان در عین حال کوشیده‌اند بسیاری از مسائل تاریخی و چهره‌های برجسته سیاسی آسیا و آفریقا را که در کتابهای فوق نیامده است از مآخذ دیگر تهیه و به فرهنگ خود بیفزایند. بعضی از سرواژه‌های این فرهنگ را می‌آوریم: آپارتاید، آنارشیست‌ها، برنامه ترمیم اروپا، اف. بی. آی، تفاهم مودت آمیز، چوئن لای، دولت‌های متحده عربی، ساف، کامرون، کنترها، مارتین لوتر کینگ، منشویکها، نیکلای دوم، یونان سرهنگها، یونسکو.

۶۹) سایدل (و) مک موری. فرهنگ اصطلاحات انگلیسی و چگونگی کاربرد آنها (اکسفورد). ترجمه حسین وثوقی. تهران. انتشارات راهنما. ۱۳۶۹. ده + ۵۲۷ص. فهرستهای راهنما. ۳۲۰۰ ریال.

۷۰) شاخه واژه‌گزینی محیط زیست گروه کشاورزی و منابع طبیعی. واژه‌نامه محیط زیست (نشر مقدماتی: انگلیسی-فارسی، فارسی-انگلیسی). تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۲۰۶ص.

این واژه‌نامه شامل ۱۴۳۳ واژه پایه محیط زیست و واژه‌هایی از علوم مختلف مربوط به این رشته است. درج علامت اختصاری شاخه اصلی هر رشته (مانند آکوستیک، کشاورزی، آناتومی، شیمی، تکامل، ژنتیک، گرافیک، پزشکی و غیره) در مقابل هر سرواژه از مشخصات این واژه‌نامه است.

۷۱) هاشمی، مسعود. فرهنگ تغذیه دام (شامل اصطلاحات تغذیه دام، طیور و آبزیان، انگلیسی-فارسی). بی‌جا. انتشارات فرهنگ جامع. ۱۳۶۹. ۶۵۰ص. مصور. ۳۳۰۰ ریال.

در این فرهنگ علاوه بر ارائه معادل فارسی برای هر اصطلاح انگلیسی، توضیح مختصری نیز برای سرواژه‌ها آمده است.

علوم

● کامپیوتر

۷۲) توسلی، جواد. مبانی کامپیوتر و برنامه‌سازی BASIC (بیسیک مقدماتی). بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۲۵۸. ۱۳۶۹. مصور. جدول. نمودار. ۹۵۰ ریال.

۷۳) شلدون، توماس. خودآموز سیستم عامل کامپیوتر. ترجمه ساسان گفتاری. تهران. بی‌نا. ۱۳۶۹. ۵۹۵ص. مصور. جدول. نمودار. واژه‌نامه. ۲۶۰۰ ریال.

آموزشی. ۱۳۶۹. ۱۶۸ص. واژه‌نامه. ۶۰۰ ریال.

«آموزش در اجتماع در حال تحول»، «پیش‌بایستهای برنامه‌ریزی آموزشی»، «تشخیص کژیها و کاستیهای نظام آموزشی»، «تدوین برنامه آموزشی کشور»، «اجرای برنامه آموزشی کشور و ارزیابی آن» عنوان برخی از فصلهای کتاب است.

حقوق و قوانین

۵۷) صفائی، سیدحسین (و) اسدالله امامی. حقوق خانواده. ج ۱: نکاح و انحلال آن-فسخ و طلاق. تهران. انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۶۹. سه + سه + ۳۶۱ص. فهرست راهنما.

کتاب حاضر شامل مباحثی است در باره ازدواج و فسخ نکاح و طلاق که مطابق با برنامه دانشکده‌های حقوق و برای استفاده دانشجویان این دانشکده‌ها نگارش یافته است.

۵۸) عمادزاده، محمد کاظم. حقوق بین‌الملل عمومی. بی‌جا. انتشارات آتا. ۱۳۶۹. ۳۲۴ص. ۱۴۰۰ ریال.

۵۹) مدنی، سیدجلال‌الدین. حقوق اساسی در جمهوری اسلامی ایران. ج ۶: قوه قضاییه. تهران. سروش. ۱۳۶۹. ۴۷۱ص. ۱۲۰۰ ریال.

«شناخت کلی قوه قضاییه»، «دادگستری جمهوری اسلامی ایران»، «تشکیلات قضایی عمومی دادگستری»، «مراجع قضایی اختصاصی دادگستری»، «مراجع شبه قضایی غیر دادگستری»، «مأموران قضایی»، «وابستگان به دادگستری»، «برخی از اصول قوه قضاییه»، عنوان فصلهای کتاب است.

۶۰) مقدم فر، حمید. مجموعه قوانین و مقررات مطبوعاتی. مراغه. روزنامه اوحدی. ۱۳۶۹. شانزده + ۲۲۴ص. ۶۸۰ ریال.

۶۱) وزارت کار و تأمین اجتماعی. قانون کار جمهوری اسلامی ایران (مصوب آبانماه ۱۳۶۹). تهران. مؤسسه کار و تأمین امور اجتماعی. ۱۳۶۹. [۱۰] + ۶۶ص. ۵۰۰۰ نسخه.

۶۲) هاشمی، فضل‌الله. حقوق شهری و قوانین شهرسازی. تهران. مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری وزارت مسکن و شهرسازی. ۱۳۶۹. ۵۰۰ص. ۸۶ ریال.

زبان و زبان‌شناسی

۶۳) اخوان زنجانی، جلیل. پژوهش واژه‌های سریانی در زبان فارسی. بی‌جا. بی‌نا. ۱۳۶۹. ۱۳۶ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۵۰۰ ریال.

۶۴) کیان‌وش، منیره. وجه التزامی در زبان فارسی (چگونه آن را به کار ببریم؟). تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۲. ۱۶۶ص. جدول. ۵۴۰ ریال.

۶۵) هومند، نصرالله. پژوهشی در زبان تبری مازندرانی (همراه با علائم زبان‌شناسی و اشعاری از رضا ضرابی). تهران. بی‌نا (مرکز بخش: انتشارات دانش). ۱۳۶۹. ۱۱۶ص. جدول. نقشه. مصور. ۱۰۵۰ ریال. زبان تبری (طبری) از جمله زبانهای ایرانی است که اکنون در مازندران تکلم می‌شود و کتاب حاضر نیز به بررسی برخی از دقایق آوایی و صرفی این زبان اختصاص دارد. بحث دربارهٔ مخرج و شیوه تولید واجهای این زبان، ارائه

۷۴) عجمی، مهرداد. آشنایی با طراحی و تولید به کمک کامپیوتر (CAD/CAM). تهران: ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۲۲۴ ص. مصور. جدول. واژه‌نامه. ۱۰۵۰ ریال.

۷۵) فیلیپینگ، آن. آشنایی با زبان بیسیک و اصول کار با کامپیوتر در پزشکی و بیولوژی. ترجمه مهدی خانلری. قزوین. دانشکده علوم پزشکی شهید بابایی قزوین. ۱۳۶۹. دوازده + ۲۶۲ ص. جدول. نمودار. ۱۵۰۰ ریال.

۷۶) محمدی فر، محمدرضا. راهنمای DOS و کامپیوترهای شخصی. تهران: سروش. ۱۳۶۹. ۲۶۳ ص. جدول. واژه‌نامه. فهرست راهنما. ۹۰۰ ریال.

۷۷) نفیسی، شهاب (و) حسینعلی خیرالدین. طراحی نقشه کشی به کمک کامپیوتر (راهنمای برنامه کامپیوتری Auto CAD). ج ۱. مشهد. جهاد دانشگاهی دانشگاه مشهد. ۱۳۶۹. ۴۱۵ ص. مصور. جدول. ۱۷۵۰ ریال.

● ریاضی

۷۸) آرتین، امیل. تابع گاما. ترجمه سعید ذاکری. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. سه + ۵۹ ص. ۳۰۰ ریال.

۷۹) ایوز، هاورد و. آشنایی با تاریخ ریاضیات. ترجمه محمد قاسم وحیدی اصل. ج ۱: ویرایش دوم. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۲ (با تجدید نظر کلی). دوازده + ۳۳۸ ص. مصور. نقشه. جدول. واژه‌نامه. فهرست راهنما. ۱۸۰۰ ریال.

۸۰) پارزینسکی، ویلیام ر. (و) فیلیپ و. زیس. آشنایی با آنالیز ریاضی. ترجمه محمود طالبیان. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ج + ۳۲۲ ص. طرح. فهرست راهنما. ۱۵۵۰ ریال.

۸۱) سوویچ واسیلیف، نیکلای (و) آندره الکساندروویچ یه گوروف. مسأله‌های المیادای ریاضی در شوروی. ترجمه پرویز شهریاری. [تهران]. نشر توسعه. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۴۱۶ ص. مصور. ۱۹۰۰ ریال.

۸۲) کوچکی شلمانی، یوسف. سرگذشت آنالیز داده‌ها. بی‌جا. دانشکده امور اقتصادی. ۱۳۶۹. ه + ۳۹۶. ۱۲۰۰ ریال.

۸۳) یاگلم، ای. م. تبدیلهای هندسی (از مجموعه ریاضیات پیش دانشگاهی - ۸). ج ۱. ترجمه اسدالله کارشناس (و) عمید رسولیان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. شش + ۱۲۳ ص. مصور. ۷۰۰ ریال.

۸۴) ——— تبدیلهای هندسی (از مجموعه «ریاضیات پیش دانشگاهی» - ۲۱). ترجمه محمد باقری. ج ۲. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. شش + ۲۳۱ ص. مصور. ۱۲۰۰ ریال.

● فیزیک

۸۵) چن، مین. مسائل فیزیک (دانشگاه برکلی). ترجمه محمود بهار (و) محمود قرآن نویس. تهران: نشر آهنگ. ۱۳۶۹. جدول. نمودار. ۱۶۰۰ ریال.

۸۶) انورسون، المرای. فیزیک نوین و مکانیک کوانتومی. ترجمه احمد کیاست پور (و) احمد پرورش (و) جمشید عمیقان. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۲. هشت + ۵۱۲ ص. مصور. فهرست راهنما. ۲۱۰۰ ریال.

● نجوم

۸۷) ریوز، هوبرت. صبوری در سهر لاجوردی. ترجمه علی اصغر سعیدی. تهران: نشر گنگنار. ۱۳۶۸ [توزیع ۶۹]. بیست و یک + ۴۶۵ ص. مصور. جدول. نمودار. واژه‌نامه. ۲۶۰۰ ریال.

نویسنده کتاب با زبانی ساده اطلاعات علمی بسیاری را درباره زمین و کهکشانها در اختیار گذاشته است و ضمن بحث درباره نظریه‌های گوناگونی که در باب آفرینش مطرح شده، سیر تحول مطالعات نجومی را از ابتدا تا کنون نشان داده است. این کتاب تاکنون به چند زبان ترجمه شده است. ترجمه

حاضر از روی چاپ و ویرایش دوم نسخه اصلی (فرانسه) ۱۹۸۸ صورت گرفته است. (← مصاحبه با هوبرت ریوز - مدیر مرکز پژوهشهای علمی فرانسه». دانشمند، سال ۲۹، شماره ۳۳۰، فروردین ۱۳۷۰).

۸۸) کیس، دیل ادوارد. مرزهای نو در ستاره‌شناسی. ترجمه مهیار علوی مقدم (و) عبدالله عظیمایی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۱۴ ص. مصور. جدول. ۶۲۰ ریال.

● علوم زیستی

۸۹) خاتم ساز، محبوبه. فلور ایران (شماره ۴: تیره نارون Ulmaceae (و) شماره ۵: تیره گل بنفشه Violaceae). [تهران]. وزارت کشاورزی. مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع. ۱۳۶۹. ۲۵ + ۵۰ ص. مصور. فهرست راهنما. بهای دو شماره ۵۰۰ ریال.

هدف از انتشار کتابهای فلور ایران شناسایی و طبقه‌بندی گیاهان ایران بر اساس نظام خاص طبقه‌بندی گیاهی و ارائه آخرین اطلاعات مربوط به گونه‌ها و واحدهای رده‌بندی گیاهان به صورت علمی و مدون است. هر جلد از این مجموعه به تیره گیاهی خاصی اختصاص دارد و قرار است در حدود ۱۹۰ جلد (یعنی به تعداد تیره‌های گیاهی ایران) از این مجموعه منتشر شود. ارائه کلیدهای شناسایی برای گروههای مختلف گیاهان از جمله ویژگیهای این مجموعه است. آقای دکتر هوشنگ اعلم سه مجلد پیشین این مجموعه را نقد و معرفی کرده‌اند (رک. نشر دانش. سال ۱۰، شماره ۶. مهر و آبان ۱۳۶۹).

۹۰) دایسون، فریمن. سرچشمه‌های حیات. ترجمه سیمین معزی متین. تهران: نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۱۱۵ ص. نمودار. فهرست راهنما. ۶۲۰ ریال.

۹۱) سیبرل، شیل. جبر ماتریسها برای علوم زیستی و کاربردهای آماری آن. ترجمه جلال داودزاده. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. هفت + ۳۸۶ ص. واژه‌نامه. فهرست راهنما. ۲۰۰۰ ریال.

۹۲) سینگر، سام. ژنتیک انسان (دیباجهای بر اصول وراثت). ترجمه علی فراز مند. تهران: مؤسسه نشر علمی فرهنگی پژوهشگران. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ده + ۲۰۸ ص. مصور. جدول. نمودار. واژه‌نامه. ۲۴۰۰ ریال.

در این کتاب اصول بنیادی ژنتیک انسان با توجه به آخرین دستاوردهای علم ژنتیک، به زبانی ساده شرح داده شده است. کتاب حاضر از روی ویرایش دوم متن اصلی (انگلیسی) ۱۹۸۵ ترجمه شده است. اخیراً در این زمینه کتاب دیگری نیز از مترجم همین کتاب منتشر شده است (← ژنتیک در پزشکی تامپسون، اثر مارکیت و تامپسون، انتشارات باورداران، ۱۳۶۹).

۹۳) نیازی، لودس. حشره‌شناسی. ترجمه مهدی مدرس اول. مشهد. جهاد دانشگاهی مشهد. ۱۳۶۹. بیست + ۳۹۶ ص. مصور. نقشه. فهرست راهنما. ۱۷۵۰ ریال.

● فن و صنعت

۹۴) پرورش، رئوف، تغذیه‌گذاری در ریخته‌گری قطعات فولادی. تهران: جامعه ریخته‌گران ایران. ۱۳۶۹. [۱۰ ص] + ۳۱۵ ص. مصور. جدول. نمودار. ۲۱۰۰ ریال.

۹۵) توحیدی، ناصر. ترمودینامیک مهندسی متالورژی. ج ۱. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۶۹. شانزده + ۴۵۶ ص. طرح. جدول. نمودار. ۲۲۰۰ ریال.

۹۶) تیموشنکو، س. پ. (و) جیمز. م. گیر. مقاومت مصالح. ترجمه ابراهیم ثنائی. ج ۲. تهران: مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۳. دوازده + ۳۵۱ ص. مصور. جدول. ۱۲۰۰ ریال.

۹۷) حسن‌زاده، سیروس. اصول طراحی و ساخت قالبهای برش. تهران: انتشارات دادخواه. ۱۳۶۹. ۹۶ ص. مصور. نمودار. جدول. ۵۰۰ ریال.

۹۸) رفیعی، بیژن [ترجمه و گردآوری]. راهنمای ساخت خانه‌های ضدزلزله (از «مجموعه مطالعات اقتصادی، اجتماعی و فنی مناطق زلزله‌زده استان گیلان»، زیر نظر محمود طالقانی). ج ۱. تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. ۱۳۶۹. ده + ۹۰ ص. مصور. ۵۰۰ ریال.

۹۹) صدرالدینی مهرجردی، نورالدین. شناخت، طرح و کاربرد بتن سبک در ساختمان. تهران. وزارت مسکن و شهرسازی. مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن. ۱۳۶۹. ۱۱۹ ص. مصور. جدول. نمودار. ۶۸۰ ریال.

۱۰۰) ضیائی، مجتبی. اتومبیل بیکان. انتشارات واژه. ۱۳۶۹. ۴۴۴ ص. مصور. ۲۵۰۰ ریال.

۱۰۱) کلاف، ری (و) جوزف بنزین. دینامیک سازه‌ها. ترجمه علی اکبر گل افشانی (و) سهیل مهری. ج ۲. بی. جا. جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۳۸۸ ص. مصور. نمودار. واژه‌نامه. ۱۸۰۰ ریال.

۱۰۲) مالوینو، آلبرت پل. اصول الکترونیک. ترجمه مهدی حسن کاظمینی. ج ۱. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. هفت + ۳۵۴ ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۸۵۰ ریال.

کشاورزی

۱۰۳) دلفز فریتس، ولفگانگ. مرکبات، کاشت و تغذیه. ترجمه محمود عظیمی تبریزی. اهواز. دانشگاه شهید چمران. ۱۳۶۹. ۲۴۸ ص. نمودار. جدول. ۱۴۰۰ ریال.

۱۰۴) مجنونیان، هنریک، درختان و محیط زیست. تهران. انتشارات سازمان حفاظت محیط زیست. ۱۳۶۹. ۵۸۳ ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۰۵) ویر، جرج و. خودآموز آفت کشها. ترجمه ابراهیم سلیمان نژادیان. اهواز. دانشگاه شهید چمران. ۱۳۶۹. ۲۲۳ ص. مصور. جدول. نمودار. واژه‌نامه. ۱۳۵۰ ریال.

پزشکی و روان پزشکی

۱۰۶) برونز (و) سودارث. بستاری داخلی - جراحی (بستاری سوختگی). ترجمه مرتضی دلاورخان (و) پروانه بیشه‌بان. تهران. نشر و تبلیغ بشری. ۱۳۶۹. ۱۰۴ ص. مصور. جدول. ۵۰۰ ریال.

۱۰۷) پریش، پیتر. دارو غذاییست. ترجمه فرخ سیف‌بهباد. تهران. انتشارات روشنگران. بی تا. ج ۲. ۱۰۳۹ ص. ۳۸۰۰ ریال.

۱۰۸) پورافکاری، نصرت‌الله. ژنتیک روان پزشکی (نقش ارث در بیماریهای روانی). تبریز. مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی ذوقی. ۱۳۶۹. ۲۱۶ ص. مصور. جدول. ۸۰۰ ریال.

۱۰۹) تامسون، جیمز (و) مارگارت تامسون. ژنتیک در پزشکی. ترجمه ژریار کاراپتیان. ارومیه انتشارات دانشگاه ارومیه (و) انتشارات انزلی. ۱۳۶۹. و ۴۰۴ ص. مصور. نمودار. واژه‌نامه. فهرست راهنما. ۱۹۵۰ ریال.

۱۱۰) راتکلیف، جی. دی. عملکرد اعضای بدن. ترجمه سیاوش سرتیپی (و) افشین شبانی. تهران. کتابهای سپیده (وابسته به انتشارات اطلاعات). ۱۳۶۹. ۲۷۹ ص. مصور. جدول. ۸۵۰ ریال.

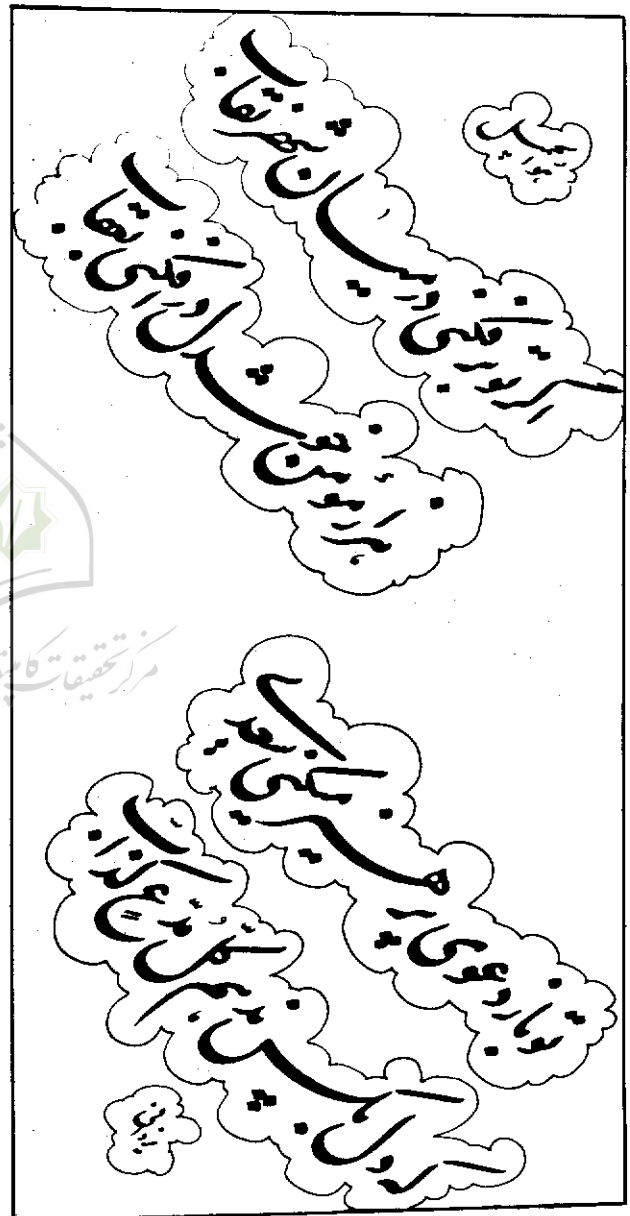
۱۱۱) رضائی، رضا. هماتولوژی عملی پزشکی. بی جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۲۹۴ ص. مصور. ۱۵۰۰ ریال.

۱۱۲) رونسارد، نیکل. سلولیت یا چاقی موضعی. ترجمه و نگارش مسیح مجدی. ۲۹۹ ص. جدول. طرح. ۱۳۵۰ ریال.

۱۱۳) گرانسر، علی. هماتولوژی. ج ۱: بیماریهای خونی. بی جا. جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۲۴۹ ص. ۱۱۰۰ ریال.

۱۱۴) گل، صفیه. مراقبتهای دیالیز و پیوند کلیه. [تهران]. انجمن خیریه حمایت از بیماران کلیوی. ۱۳۶۹. مصور. طرح. ۹۵ ص. ۶۰۰ ریال.

۱۱۵) گیلدر، مایکل (و) ریچارد مهیو (و) دنیس گات. روان پزشکی (آکسفورد ۱۹۸۹). ج ۱. ترجمه نصرت‌الله پورافکاری. تبریز. مؤسسه تحقیقاتی و انتشاراتی ذوقی. ۱۳۶۹. ۶۰۶ ص. جدول. متن انگلیسی این کتاب نخستین بار در سال ۱۹۸۳ منتشر شده است و تا سال ۱۹۸۸ پنج بار تجدید چاپ شده است. ترجمه حاضر از روی ویرایش دوم کتاب صورت گرفته است.

۱۱۶) مانفردا، مارگریت ل. (و) سیدنی د. کرامپتیز. روان پرستاری. ترجمه طلعت شهریاری (و) رقیه گلاب (و) اقدس دواچی (و) حشمت عبدالله پور. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. سیزده + ۵۰۷ ص. مصور. ۲۷۰۰ ریال.

۱۱۷) معاضدی، عبدالمجید. فیزیوپاتولوژی بیماریهای خون. اهواز. انتشارات دانشگاه شهید چمران. ل + ۲۳۹ ص. مصور. جدول. ۱۴۰۰ ریال.

۱۱۸) واحدی، پرویز. مقدمه‌ای بر طب بالینی. بی‌جا. دانشگاه آزاد اسلامی. ۱۳۶۹. ۵۲۸ ص. مصور. جدول. ۲۸۰۰ ریال.

۱۱۹) [کوک، جان (و) دیگران]. فوریتهای جراحی در درمانگاههای اورژانس. ترجمه حمید جزایری (و) علی شهراسبی. زیر نظر فریدون معظمی. [تهران]. آینده‌سازان. ۱۳۶۹. یازده + ۳۰۸ ص. مصور. جدول. نمودار. ۱۹۰۰ ریال.

کتاب حاضر یکی از آثاری است که سازمان بهداشت جهانی (WHO) برای راهنمای پزشکان مناطق محروم و دورافتاده منتشر ساخته است.

۱۲۰) [ویلیامز، تیروتید و بیماریهای آن]. ترجمه محمدکریم شهروزاد (و) علی اصغر منصوری. بی‌جا. بخش فرهنگی دفتر مرکزی جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۲۷۵ ص. مصور. نمودار. ۱۳۰۰ ریال.

ورزش و شطرنج

۱۲۱) براون. ب. ج. راهنمای کامل پیشگیری و درمان صدمات ورزشی. ترجمه ضیاء معینی. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۲. پنج + ۲۶۶ ص. مصور. ۹۵۰ ریال.

۱۲۲) کاسپاریان، گ. آخربازی شطرنج (۲۵۴۵ مسئله). ترجمه همایون رکنی. تهران. نشر موج. ۱۳۶۹. ۵۲۸ ص. ۲۹۰۰ ریال.

۱۲۳) کانسلمن، جیمز ای. راهنمای شنا برای مربیان و شناگران. ترجمه فاطمه اسلامی. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۱۷۸ ص. مصور. جدول. نمودار. ۲۸×۲۱ سانت. ۱۸۰۰ ریال.

۱۲۴) کوتوف، الکساندر. همانند یک استاد بزرگ فکر کنید. ترجمه عبدالحسین نوایی. تهران. نشر نوپا. ۱۳۶۹. ۳۰۶ ص. مصور. ۲۱۰۰ ریال.

۱۲۵) مشرف جوادی، بتول. تربیت بدنی و ورزش در مدارس. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ج ۲. ۱۳۰ ص. مصور. ۵۵۰ ریال.

۱۲۶) هوبیکلر، فرانتس. راهنمای اسکی و تاریخچه اسکی ایران و جهان. ترجمه محسن محسنین. تهران. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۲۲۳ ص. مصور. جدول. ۷۵۰۰ ریال.

بسیار تحول اسکی در جهان و ایران و مقررات بین‌المللی مسابقات اسکی و اصول مربیگری آموزش اسکی به خردسالان از جمله مطالب کتاب حاضر است. دو فصل از این کتاب را که به تاریخچه اسکی در ایران اختصاص دارد مترجم خود به متن اصلی افزوده است. واژه‌نامه اسکی به ۳ زبان انگلیسی، فرانسه و فارسی از جمله دیگر مطالب این کتاب است.

هنر و معماری

● سینما

۱۲۷) احمدی، بابک. یاد هر جا بخواید می‌وزد (اندیشه‌ها و فیلمهای روبر برسون). [تهران]. انتشارات فیلم. ۱۳۶۹. ۲۲۵ ص. مصور.

۱۲۸) حیدری، غلام. معرفی و نقد آثار ناصر تقوایی. تهران. به نگار. ۱۳۶۹. ۴۲۷ ص. مصور. ۱۸۵۰ ریال.

کتاب حاضر شامل مقالاتی از نویسندگان گوناگون است که به معرفی، نقد و ارزیابی آثار ناصر تقوایی و موقعیت او در سینمای ایران اختصاص دارد. غلام حیدری، بهنام تاطقی، شهناز مرادی، محمود تهرانی، صدفر تقی‌زاده، اصغر عبداللهی، محمد قمری، حسن مرندی، جواد مجابی، حمید نفیسی، نادر

ابراهیمی، کیومرث پوراحمد، احمد طالبی‌نژاد. هوشنگ طاهری، مسعود پوراحمد و قاضی ربیحاوی، از جمله نویسندگان مقالات این مجموعه هستند. چند فیلمنامه مستند و مصاحبه با تقوایی از دیگر مطالب کتاب است. ۱۲۹) محمدی، مجید. فن تحلیل فیلم. تهران. نشر نی. ۱۳۶۹. ۸۸ ص. ۴۵۰ ریال.

نویسنده در غالب جملاتی کوتاه کوشیده است اصولی را در تحلیل فیلم به دست دهد. وی مطالب خود را تحت عناوینی چون «تحلیل فیلم»، «نقد فیلم»، «سینما و تفنن»، «سینما و دیگر هنرها»، «حرفه‌های سینمایی»، «شاخه‌های سینمایی»، «تیلیفات سینمایی» و غیره تقسیم‌بندی کرده است.

● موسیقی

۱۳۰) ژدالز، آندره، رساله فوگ. ترجمه محسن الهامیان. تهران. انتشارات برگ. ۱۳۶۹. ۴۵۵ ص. خط موسیقی. ۳۴۰۰ ریال.

۱۳۱) کول، ویلیام. فرم موسیقی. ترجمه کریم گوگردچی. تهران. مرکز نشر دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۲۲۷ ص. واژه‌نامه. ۱۴۰۰ ریال.

فرم موسیقی عبارت از رابطه بخشهای اصلی تشکیل‌دهنده هر قطعه است. بررسی فرمهای موسیقایی که استفاده از آنها در سیدسال گذشته معمول بوده، و همچنین بحث درباره سیر تحول این فرمها موضوع کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد. خوانندگان این کتاب باید اطلاع کافی از آثار کلاسیک و همچنین نت خوانی داشته باشند.

۱۳۲) لشگری، منوچهر. ردیف آوازهای ایرانی (ویلن، فلوت، نی). بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۱۳۶۹. ۱۴۱ ص. مصور. خطوط موسیقی. ۱۸۰۰ ریال.

۱۳۳) نصیری فر، حبیب‌الله. مردان موسیقی سنتی و نوین ایران. تهران. انتشارات راد. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۵۶۱ ص. مصور. فهرست راهنما. ۳۵۰۰ ریال.

شرح احوال و آثار حدود ۱۹۰ نفر از استادان موسیقی سنتی و نوین ایران و شاگردان آنها موضوع کتاب حاضر را تشکیل می‌دهد. ظاهراً معرفی این شخصیتها بر اساس هیچ قاعده مشخصی صورت نگرفته است. بهتر بود اگر مؤلف از شیوه‌القبایلی در پرداختن به این شخصیتها بهره می‌جست.

۱۳۴) وزیری، علینقی. آوازشناسی موسیقی ایرانی. تهران. فرهنگسرا. ۱۳۶۹. ۱۲۵ ص. ۵۵۰ ریال.

در این کتاب ردیف دستگاههای آوازی موسیقی ایرانی به زبانی ساده معرفی شده است.

● نقاشی

۱۳۵) پاکباز، روئین. در جستجوی زبان نو (تحلیلی از سیر تحول هنر نقاشی در عصر جدید). تهران. انتشارات نگاه. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۶۱۹ ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۷۴۰ ریال.

نویسنده سیر تکوین نقاشی نوین را با توجه به مسائل هنری، اجتماعی، و تاریخی خاص عصر جدید بررسی کرده است و نقش مؤثر عوامل عینی و ذهنی را در پیدایش سبکهای جدید نشان داده است. او روند پیدایش هنر نوین را با بررسی مکاتب کلاسیسیسم، رمانتیسم، رئالیسم و امپرسیونیسم آغاز کرده و سپس به جریانهای گوناگون هنر نوین، چون کوبیسم، اکسپرسیونیسم،

انتزاعگرایی و سوررئالیسم پرداخته است و شیوه کار هنرمندان برجسته هر یک از این مکاتب را شرح داده است. از این نویسنده در این زمینه آثار دیگری نیز منتشر شده است از جمله: بررسی هنری و اجتماعی امپرسیونیسم، تهران، انتشارات رز، ۱۳۵۴.

(۱۳۶) سپهری، سهراب. طرحها و اتودها. تهران. نشر نو. ۱۳۶۹. تهیه و تنظیم محسن طاهر نوکنده. تهران. نشر نو. ۱۳۶۹. ۲۷۰ ص. مصور. جدول. ۱۲۵۰۰ ریال.

کتاب حاضر شامل حدود ۱۶۰ طرح و اتود از سهراب سپهری است که بین سالهای ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۰ کشیده شده و ظاهراً قرار بوده که در زمان حیات نقاش منتشر شوند. این کتاب همچنین در بردارنده سالشمار مفصلی از زندگی و عصر سپهری است که وقایع زندگی او و اتفاقات مهم ادبی، هنری، تاریخی و علمی مقارن با زندگی وی را نشان می‌دهد.

● تئاتر

(۱۳۷) استانیسلاوسکی، کنستانتین. کارهنرپیشه روی خود در جریان تأثر (مجموعه آثار علمی استانیسلاوسکی - با یادداشتی از گ. کریستی). ترجمه مهین اسکونی. تهران. سروش. ۱۳۶۹. ۵۶۰ ص. مصور. نرم ۱۹۵۰ / زرکوب ۲۹۰۰ ریال.

کتاب حاضر یکی از آثار کلاسیک در زمینه تئاتر است که بر تحول فن تئاتر و بازیگری تأثیر عمیقی داشته است. استانیسلاوسکی (۱۸۶۳-۱۹۳۸) در این کتاب مسائل گوناگونی را در زمینه چگونگی سازمان دادن صحیح زندگی جسمانی برای آماده ساختن روانی هنرپیشه مطرح ساخته است. در زمینه سیستم استانیسلاوسکی آثار دیگری نیز به زبان فارسی منتشر شده است (مصطفی اسکونی، تئاتر علمی، سیستم استانیسلاوسکی، تهران، آناهیتا، ۱۳۶۵).

● معماری

(۱۳۸) کسامی، مرتضی. اقلیم و معماری خوزستان - خرمشهر. تهران. وزارت مسکن و شهرسازی - مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن. ۱۳۶۹. ۱۷۲ ص. مصور. جدول. ۱۰۰۰ ریال.

هدف از این بررسی دستیابی به دستورالعملهایی جهت طراحی اقلیمی ساختمان و محیط مسکونی در استان خوزستان و به ویژه خرمشهر است.

ادبیات

● نظم و نثر کهن ایرانی

(۱۳۹) انصاری، خواجه عبدالله. گزیده مناجات نامه خواجه عبدالله انصاری و ترجیع بنده هاتف. خط کیخسرو خروش، تذهیب علی مطیع. تهران. فرهنگسرا. ۱۳۶۹. ۳۲ ص. ۲۷۰۰ ریال.

این کتاب با جلد زرکوب و بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده است. (۱۴۰) جامی، عبدالرحمن. بهارستان. به کوشش ی. ادیب. بی‌جا. انتشارات صابر. ۱۳۶۹. ۱۴۴ ص. واژه‌نامه. ۴۰۰ ریال.

بهارستان را جامی (۸۱۷-۸۹۸ ه.ق) به نظم و نثر و به سیاق گلستان، سروده است. مصحح معنای برخی از لغات و تعبیرات مشکل کتاب را ذکر کرده است.

(۱۴۱) رضوی نژاد صومعه‌سرانی، میر ابوطالب (مؤلف و گردآورنده). چهارصد شاعر برگزیده پارسی‌گوی (حاوی شرح احوال و معرفی بهترین اشعار درباره حکمت عملی زندگی انسانها). تهران. انتشارات تهران. ۱۳۶۹. ۱۹۸ ص. ۶۰۰۰ ریال.

اسدی طوسی، ابن‌سینا، ابوالقاسم حالت، الهی قمشه‌ای، پروین اعتصامی، تولی، جامی، خاقانی، رودکی، رشید یاسمی، زرین کوب، فروغ فرخزاد، سایه، فاضل همدانی نام برخی از شاعران این مجموعه است.

(۱۴۲) ستوده، غلامرضا (و) محمدباقر نجف‌زاده بارفروش. تحمیدیه در ادب فارسی. ج ۲. بی‌جا. جهاد دانشگاهی. ۱۳۶۹. ۲۵۲ ص. ۱۵۰۰۰

نسخه. ۱۱۵۰ ریال.

تحمیدیه به قطعه‌ای اطلاق می‌شود که در صدر نامه‌ها و خطبه‌ها و کتابها به حمد و ستایش خدا و پیغمبر (ص) اختصاص دارد. مجلد حاضر حاوی تحمیدیه‌های کتابهای مهم ادب فارسی، از ابتدای قرن هفتم تا پایان قرن هشتم هجری است. این تحمیدیه‌ها تقریباً بی‌هیچ توصیف و توضیحی فقط بازنویسی شده‌اند.

(۱۴۳) [سعدی]. شکوه سعدی در غزل. به انتخاب عبدالمحمد آیتی. تهران. هیرمند. ۱۳۶۹. ۳۰۴ ص. ۱۶۵۰ ریال.

گزیده‌ای است از غزلیات سعدی با معانی برخی لغات و تعبیرات مشکل. (۱۴۴) [سعدی]. غزلیات سعدی (با معنی واژه‌ها و شرح ابیات و ذکر وزن و بحر غزلها و برخی نکته‌های دستوری و ادبی). خلیل خطیب رهبر. بی‌جا. انتشارات مهتاب. ۱۳۶۹. بیست و هفت + ۲۵۰ ص.

(۱۴۵) غیورسخانی، حسینقلی. دیوان سخانی نجف‌آبادی (شامل مدایح، مراثی، غزلیات). نجف‌آباد. ناشر: شاعر. بی‌تا. ۲۲۰ ص. ۱۳۰۰ ریال.

(۱۴۶) [فردوسی، ابوالقاسم]. یوسف و زلیخا؛ منسوب به حکیم ابوالقاسم فردوسی (به انضمام نخستین «یوسف و زلیخای ترکی»). به اهتمام حسین محمدزاده صدیق. تهران. چاپ و انتشارات آفرینش. ۱۳۶۹. ۳۹۶ ص. فهرست اعلام. ۲۶۰۰ ریال.

(۱۴۷) [فیاض لاهیجی]. دیوان فیاض لاهیجی (قصاید، غزلیات، قطعات، مثنویات و رباعیات). به اهتمام و تصحیح ابوالحسن پروین پریشان‌زاده. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹. پانزده + ۴۳۰ ص. ۲۷۵۰ ریال.

فیاض لاهیجی (متوفی ۱۰۷۲ ه.ق) از علما و شاعران بنام عصر صفوی و شاگرد و داماد صدرالمآلهین ملاصدرا شیرازی است. گوهر مراد، شوارق الالهام و کلیات طیبیه از دیگر آثار فیاض لاهیجی است. سبک این شاعر سبک رایج همعصران وی یعنی هندی است. مصحح برای تصحیح این دیوان از هفت نسخه خطی استفاده کرده است.

(۱۴۸) مجاهدی، محمدعلی (پروانه) (به اهتمام). خوشه‌های طلانی (از خرمن فضایل و مناقب یگانه منجی عالم بشریت و قائم اهل بیت عصمت و طهارت حضرت ولی عصر ع.ج. ق.م). انتشارات مسجد مقدس جمکران. ۱۳۶۹. ۴۰۰۰ ریال.

(۱۴۹) [هیدجی، ملامحمد]. دانشنامه و دیوان (حکیم اعظم و شاعر محقق حاجی ملامحمد هیدجی). با مقدمه و تصحیح غلامحسین رضائزاد (نوشین). به اهتمام محمد دهبیم. تبریز. تالار کتاب. بی‌تا. ج ۴. ۳۲۳ ص. مصور. ۱۴۰۰ ریال.

● شعر به گویشهای دیگر ایرانی

(۱۵۰) صدیق پوره‌کبی (صفی‌زاده). بیری دهریا. بی‌جا. بی‌تا. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۳۰ ص. ۳۰۰ ریال.

(۱۵۱) فرزانه، محمدعلی. بایاتی‌لار (از گنجینه ادبیات عامیانه آذربایجان). تهران. نشر منظومه. ۱۳۶۹. [توزیع ۱۷۰]. ۳۳۲ ص. ۱۶۵۰ ریال.

به دویبته‌های بومی ادبیات شفاهی آذربایجان که از رایج‌ترین انواع منظوم

(ج ۱ و ۲). تهران. اساطیر. ۱۳۶۹. ۴۰۲ ص. واژه‌نامه. ۱۲۰۰ ریال.
 کتابی است درسی برای دودرس فارسی عمومی ۱ و ۲ دانشگاه‌های کشور.
 (۱۶۵) مالکی، هیبت‌الله. شرح حال شعرای دشتستان بزرگ. بی‌جا.
 بی‌نا. ۱۳۶۹. ۱۹۶ ص. مصور. ۱۰۰۰ ریال.
 کتاب حاضر شامل شرح حال حدود ۵۰ شاعر دشتستانی است با نمونه‌ای
 از اشعار هر کدام.

● داستان، نمایشنامه و فیلمنامه خارجی

(۱۶۶) موروا، آندره. مستی عشق. ترجمه علی اصغر سعیدی. تهران.
 نشر گفتار. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۳۴۴ ص. ۱۵۵۰ ریال.
 رمانی است از آندره موروا (۱۸۸۵-۱۹۷۹). نویسنده صاحب نام
 فرانسوی.

(۱۶۷) استون، ابروینگ. گنج یونانی. ترجمه محمدتقی بهرامی حران.
 تهران. جامی. ۱۳۶۹. ۷۷۲ ص. ۳۱۰۰ ریال.

ابروینگ استون (۱۹۰۳-۱۹۸۹) تقریباً در تمام آثار خود زندگی مشاهیر
 بزرگ جهان را در غالب داستان پرکششی بازگو کرده است. این کتاب درباره
 زندگی و کشفیات باستان‌شناس معروف امریکائی، هاینریش شلیمان و
 همسرش سوفیا انگاسترو و مه‌نوس است. از این نویسنده امریکائی آثاری
 چون شور زندگی (درباره زندگی ون گوگ)، رنج و سرمستی (درباره میکال آنژ)،
 و ملوان بر پشت اسب (درباره جک لندن)، به فارسی ترجمه شده است.

(۱۶۸) ایبسن، هنریک. جان‌گابرییل بورگمن [نمایشنامه]. ترجمه ناصر
 ایرانی. تهران. سروش. ۱۳۶۹. [توزیع ۷۰]. ۱۲۶ ص.

(۱۶۹) برگمان، اینگمار. تخم مار [فیلمنامه]. ترجمه اختر اعتمادی.
 تهران. دنیای مادر. ۱۳۶۹. ۱۴۳ ص. ۷۰۰ ریال.

مترجم، چنانکه در مقدمه اشاره کرده است، بیشتر به نسخه کامل فیلم این
 اثر پایبند بوده تا به متن

(۱۷۰) تارکوفسکی، آندری. هوفمانیان [فیلمنامه]. ترجمه محمود
 ابریشمچیان. تهران. انتشارات لک‌لک. ۱۳۶۹. ۷۷ ص. ۶۰۰ ریال.

زندگی ارنست تودور آمادئوس هوفمان (۱۸۲۲-۱۷۸۶)، موسیقی‌دان
 برجسته آلمانی، در این فیلمنامه تصویر شده است. تارکوفسکی از روی این
 طرح خود هیچگاه فیلمی نساخت.

(۱۷۱) خوسه‌سلا، کامیلو. خانواده پاسکوال دوارته. ترجمه حسن پستا.
 بی‌جا. دفترهای زمانه. ۱۳۶۹. ۱۶۷ ص. ۹۵۰ ریال.

رمانی است از نویسنده صاحب نام اسپانیائی (متولد ۱۹۱۶) و برنده جایزه
 نوبل ادبیات ۱۹۸۹. این اثر که حال و هوائی نزدیک به بیگانه آلبر کامو دارد،
 همزمان با انتشار بیگانه در سال ۱۹۴۲ منتشر شده است. از این کتاب ترجمه
 دیگری نیز از فرهاد غیرایی به بازار آمده است (شیراز، نشر شوا، ۱۳۶۹).

(۱۷۲) ریباکف، آناتولی. بچه‌های آرپات. ترجمه سروژ اسپانیان.
 تهران. نشر نو. ۱۳۶۹. ج ۲. شش + ۹۷۸ ص. ۷۰۰۰ ریال.

نویسنده کتاب از روشنفکران ضد استالینسم شوروی است که کتابش به
 دنبال اجرای سیاست گلاستوست در شوروی اجازه انتشار یافت. این رمان
 حال و هوایی تاریخی دارد و یکی از شخصیت‌های عمده آن نیز یوسف استالین
 است.

(۱۷۳) سگال، اریک. داستان عشق. ترجمه ناصر قاسمی. بی‌جا.
 انتشارات دماوند. ۱۳۶۹. ۱۸۳ ص.

این داستان در سالهای پیش از انقلاب به صورت پاورقی در یکی از هفته
 نامه‌ها منتشر شده است. داستان اولیور، نام کتاب دیگری از همین نویسنده
 است که به فارسی ترجمه شده است.

(۱۷۴) فو، داریو. حساب پرداخت نمیشه! [نمایشنامه]. ترجمه جاهد
 جهانشاهی. تهران. انتشارات نمایش. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۱۸ ص. ۴۰۰
 ریال.

(۱۷۵) کالوینو، ایتالو. اگر شبی از شبهای زمستان مسافری. ترجمه لیلی
 گلستان. تهران. انتشارات آگاه. ۱۳۶۹. ۳۷۱ ص. ۱۵۰۰ ریال.

ادبیات عامیانه آذربایجان به حساب می‌آیند، بایاتی گفته می‌شود. بایاتی
 مرکب از ۴ مصرع است که سه مصرع اول و دوم و چهارم هم قافیه و مصرع سوم
 آن آزاد است. بایاتیها از نظر وزن همیشه ۷ هجایی هستند.

● داستان، نمایشنامه و فیلمنامه ایرانی

(۱۵۲) خادم، حسن. سوسک برنده. تهران. مؤسسه مطبوعاتی علمی.
 ۱۳۶۹. ۱۰۰ ص. ۵۵۰ ریال.

(۱۵۳) رحیم‌زاده، اسماعیل (و) محمد آفریده. در زیر آسمان (مجموعه
 سه اپیزود). تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۵۹ ص. ۴۲۰ ریال.

(۱۵۴) روانی‌پور، منیرو. سنگهای شیطان (نه داستان کوتاه). تهران.
 نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۹۴ ص. ۵۵۰ ریال.

داستانهای این مجموعه در فاصله سالهای ۶۲ تا ۶۹ نوشته شده‌اند. دل
 نولاد کتاب دیگری است از این نویسنده که در سال ۱۳۶۹ منتشر شده است
 (شیراز، نشر شوا).

(۱۵۵) روشن‌زاده، پیمان. نسترنها بر شانه دیوار. بی‌جا. ناشر: نویسنده.
 بی‌تا. ۳۱۳ ص. ۱۵۵۰ ریال.

(۱۵۶) زاهدی، پرویز. کابوس اقلیمی. تهران. چکامه. ۱۳۶۹. ۳۹۸ ص.
 ۱۲۰۰ ریال.

(۱۵۷) عاشورزاده، هوشنگ. قمر در عقرب. تهران. اسپرک. ۱۳۶۹.
 [توزیع ۷۰]. ۲۰۷ ص.

کتاب حاضر مجموعه ۸ داستان کوتاه است که در فاصله سالهای ۱۳۵۰ تا
 ۱۳۶۸ نوشته شده‌اند. از این نویسنده، آثار دیگری چون این سالها (نگاه،
 ۱۳۵۸)، در جنگل (نگاه، ۱۳۵۸)، گل سرخ و یادموندی (کتیبه، ۱۳۵۹) به چاپ
 رسیده است.

(۱۵۸) علامه، سیدمحسن. خانه فیروزه‌ای (مجموعه داستان). تهران.
 امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۶۰ ص. ۴۰۰ ریال.

(۱۵۹) گلشیری، هوشنگ (و) دیگران. خوابگرد (و داستانهای دیگر).
 مشهد. انتشارات بويا. ۱۳۶۹. ۱۷۰ ص. ۷۰۰ ریال.

مجموعه چند داستان کوتاه از هوشنگ گلشیری، حسین آتش‌پور، اکبر
 ایراندوست، حمیدرضا خزاعی، ابوتراب خسروی، محمود خوانی، قاضی
 ربیع‌حوی و ساغر ساغر نیا است. غالب داستانهای این مجموعه در بین
 سالهای ۱۳۶۶ تا ۱۳۶۸ نوشته شده است.

(۱۶۰) مخملباف، محسن. نوبت عاشقی [فیلمنامه]. تهران. نشر نی.
 ۱۳۶۹. ۸۷ ص. ۳۰۰ ریال.

(۱۶۱) وزیری، هما. صحنه‌ها، ساعتها، دقیقه‌ها. ج ۲. بی‌جا. بی‌نا.
 ۱۳۶۹. ۹۴ ص. مصور. ۷۰۰ ریال.

(۱۶۲) هنریخش، مینا. ماهی کوچولو. تهران. کتاب سرا. ۱۳۶۹. ج ۳.
 ۴۰ ص. ۵۵۰ ریال.

● درباره ادبیات ایران

(۱۶۳) سلماسی‌زاده، جواد (تألیف و ترجمه). تفسیر مثنوی مولوی
 (بررسی تفسیر رینولد الین نیکلسون و فاتح‌الابیات و روح‌المثنوی). ج ۱.
 بی‌جا. ناشر: مؤلف. ۵۰۸. ۱۳۶۹. ص. فهرست راهنما. ۱۰۰۰ ریال.

(۱۶۴) ماهوزی، مهدی. برگزیده نظم و نثر فارسی یا فارسی و نگارش
 (۱۶۴)

۱۸۴) هون، کنستانس. آشیان عقاب. ترجمه ابراهیم یونسی. تهران. انتشارات نگاه. ۱۳۶۹. ۲۶۴ ص. ۱۳۰۰ ریال.

● درباره ادبیات خارجی

۱۸۵) بیژو، ژاکلین (و) ژان ژاک جودین. ادبیات ژاپن (از مجموعه «چه می‌دانم؟»). ترجمه افضل وثوقی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۵۷ ص. ۶۰۰ ریال.

در این کتاب تاریخ ادبیات ژاپن در هفت دوره، از ۷۱۰ تا ۱۹۸۱ میلادی، بررسی شده و نوعهای غالب ادبی چون شعر، خاطره نویسی، داستان، رمان و تئاتر مورد بحث قرار گرفته است.

۱۸۶) سلیمانی، محسن. (ترجمه و تألیف). رمان چیست؟ تهران. نشر نی. ۱۳۶۹. ۱۸۳ ص. فهرست راهنما. ۸۰۰ ریال.

۱۸۷) فیله، اندزو. سیری در نقد ادبیات روس (نقد ادب روس). ترجمه ابراهیم یونسی. تهران. انتشارات نگاه. ۱۳۶۹. ۳۶۰ ص. ۲۵۰۰ ریال.

در این کتاب گلچینی از مقالات و اظهارنظرهای انتقادی منتقدان ادبی برجسته روس (تقریباً از نیمه قرن ۱۸ تا نیمه قرن ۲۰) گردآوری شده است که به نقد و معرفی آثار نویسندگان بزرگ روسیه اختصاص دارد.

۱۸۸) مقدادی، بهرام. شناختی از کافکا. تهران. نشر گفتار. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۲۵۶ ص. مصور. فهرست اعلام. ۱۸۰۰ ریال.

مؤلف ابتدا به بررسی زندگی و مسائل خانوادگی کافکا پرداخته و سپس آثار او را به ترتیب تاریخی نقد کرده است.

۱۸۹) موروا، آندره. هفت چهره عشق. ترجمه شیوا رویگریان [و] هاله رشاد. تهران. میلادبهاران. ۱۳۶۹. ۲۱۴ ص. ۶۰۰ ریال.

موروا در این کتاب بازتاب انواع عشق را در سه قرن ادبیات فرانسه نشان می‌دهد و به تحلیل سنخهای گوناگون آن، چون عشق سلحشورانه، عشق رمانتیک و غیره می‌پردازد. مادام بواری اثر گوستا و فلوبر، سرخ و سیاه اثر استاندال، و زنبق دره اثر بالزاک از جمله آثاری است که در این کتاب مطرح شده است.

● شعر خارجی

۱۹۰) بیوکانن، دانیل. سی. صدهایکوی مشهور. ترجمه ع. پاشایی. تهران. دنیای مادر. ۱۳۶۹. ۵۵ + ۱۲۰ ص. فهرست نامها. ۵۰۰ ریال.

تاریخ

● ایران

۱۹۱) خواجه نظام الملک ابوعلی حسن بن علی اسحاق طوسی. سیاست‌نامه. به تصحیح عباس اقبال آشتیانی. تهران. انتشارات اساطیر. ۱۳۶۹. ج ۲ [ج ۱: ۱۳۲۰ ه.ش. ۲۹۹ ص. ۹۰۰ ریال.

● جهان

۱۹۲) اوزون چارشی لی، اسماعیل حقی. تاریخ عثمانی (از فتح استانبول تا مرگ سلطان سلیمان قانونی). ترجمه ایرج نوبخت. ج ۲. تهران. مؤسسه کیهان. ۱۳۶۹. بیست و نه + ۷۳۲ ص.

۱۹۳) پلوتارک. حیات مردان نامی. ترجمه رضا مشایخی. تهران. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی. ۱۳۶۹. ج ۴. ج ۳. ۲۹۸۷ ص. نقشه. فهرستها. ۳۰۰۰ نسخه. ۱۰۵۰۰ ریال.

۱۹۴) رنوو، پیر. جنگ جهانی اول (از مجموعه «چه می‌دانم؟»). ترجمه عباس آگاهی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۳۶ ص. نقشه. ۶۰۰ ریال.

بررسی علل جنگ و پاسخ به این سؤال که چرا از راههای دیپلماتیک جلوگیری از وقوع جنگ ممکن نشد از موضوعات عمده کتاب حاضر است.

۱۹۵) ژوانو، دانیل. زمبابوه. (از مجموعه «چه می‌دانم؟») ترجمه

رمانی نواز نویسنده معروف ایتالیایی است. رضا سیدحسینی بر این کتاب و بر ترجمه آن نقدی نوشته است (← آدینه، ۵۵۵۶، نوروز ۱۳۷۰).

۱۷۶) گریوز، رابرت. منم کلودیوس. ترجمه فریدون مجلسی. اصفهان. جی. ۱۳۶۹. ۵۷۶ ص.

رابرت گریوز (۱۸۹۵-۱۹۸۵) از شاعران و نویسندگان ایرلندی تبار انگلستان است. این کتاب نخستین بار در سال ۱۹۴۳ در انگلیس منتشر شده است و از آثار کلاسیک آن دیار به حساب می‌آید.

۱۷۷) لونگا، دوویلا. قاتقاریای افتخار. ترجمه میترا معصومی. تهران. انتشارات روشنگران. ۱۳۶۹. ۲۳۳ ص. ۱۰۰۰ ریال.

نویسنده وقایعی را که به افول سلطنت در اسپانیا و سقوط آلفونس سیزدهم منجر شد در غالب داستانی تاریخی بازگو کرده است.

۱۷۸) محفوظ، نجیب. روز قتل رئیس‌جمهور (و دوازده داستان کوتاه). ترجمه یوسف عزیزی بنی طرف. تهران. چکامه. ۱۳۶۹. ۲۸۸ ص. ۱۰۰۰ ریال.

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از داستانهای کوتاه نجیب محفوظ نویسنده معروف مصری و برنده جایزه ادبی نوبل ۱۹۸۸. کتابنامه آثار نجیب محفوظ نیز در ابتدای کتاب آمده است.

۱۷۹) وارگاس یوسا، ماریو. عصر قهرمان. ترجمه هوشنگ اسدی. تهران. کتاب مهناز. ۱۳۶۹. ۴۰۳ ص.

رمان حاضر نخستین اثر وارگاس یوسا (متولد ۱۹۳۶) نویسنده و سیاستمدار صاحب نام پرونی است که در سال ۱۹۶۲ منتشر شده است. اخیراً مقاله‌ای از این نویسنده با عنوان «در دفاع از بخش خصوصی» در مجله دنیای سخن (شماره ۳۹، اسفند ۱۳۶۹) به ترجمه م. نگاهی، منتشر شده است.

۱۸۰) وندرس، ویم (و) سام شارد. پاریس، تگزاس. ترجمه هوشنگ گلکسانی. [تهران]. نشر نجوا. ۱۳۶۹. ۹۸ ص + ۱۸ ص تصاویر. ۶۰۰ ریال.

۱۸۱) وود، هنری. سقوط یک فرشته. ترجمه شیده جلالی فر. تهران. انتشارات فروغی. ۱۳۶۹. ج ۳. ۶۹۵ ص. ۲۱۵۰ ریال.

۱۸۲) وبرژیل. انه‌اید. ترجمه میرجلال‌الدین کزازی. تهران. نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۵۷۰ ص. فرهنگ نامهای اساطیری. ۳۸۰۰ ریال.

انه‌اید در ادبیات لاتین همان منزلت و نقشی را دارد که منظومه ایلیاد هومر در ادبیات یونانی. از جایی آغاز می‌شود که منظومه ایلیاد پایان می‌یابد. پس از ماجرای اسب چوبی و به آتش کشیده شدن تروا به دست یونانیان، انه‌اید با تنی چند از یارانش از تروا به سوی ایتالیا می‌گریزد. این کتاب شرح ماجراهایی است که از این پس بر انه‌اید می‌گذرد و سرانجام به نخستین گامهای پی‌ریزی آینده پرشکوه روم ختم می‌شود. انه‌اید نیای رومولوس، بنیانگذار روم است.

۱۸۳) هاگارد، رایدن. ملکه آتش. ترجمه سودابه خداپننده. تهران. نشر گفتار. ۱۳۶۹ [توزیع ۱۷۰]. ۳۸۷ ص. ۱۷۵۰ ریال.

داستانی است از نویسنده قرن ۱۹ انگلیس (۱۸۵۶-۱۹۲۵) که به نوشتن رمانهای رمانتیک و پرکشش شهرت دارد. عنوان اصلی این رمان که در سال ۱۸۸۷ در انگلستان به چاپ رسیده She است. کارل گوستاو یونگ درباره این نویسنده و رمان نوشته است: «تجارب اصیل و بدوی... ماده اصلی آثار رایدن هوگارد را مثلاً در She تشکیل می‌دهند...» (روانشناسی و ادبیات، ترجمه حسن مرندی، انتقاد کتاب، ش ۱۲، اردیبهشت ۱۳۴۶).

خورخانه و مهمات دولت انقلابی جنگل (۱۳۳۸ هـ) بود که، چنانکه در خاطراتش می‌خوانیم، سمت فرماندهی بخشی از تشکیلات نظامی جنگل را نیز به عهده داشته است. او در این کتاب خاطرات خود را از دوران کودکی، تحصیل، پیوستن به نیروهای میرزا کوچک خان و همکاری با جنگلیها، تا شکست نهضت جنگل و کشته شدن میرزا در کوههای خلخال و دوران تبعید خود بازگو می‌کند.

(۲۰۲) ماسی، رابرت ک. نیکلای و آلکساندرا. ترجمه پروانه ستاری. تهران، ناشر: مترجم. ۱۳۶۹. ج. ۲. پانزده + ۹۰۵ ص. فهرست راهنما. ۶۰۰۰ ریال.

نویسنده با بررسی ماجراهای خانوادگی نیکلای دوم تزار روسیه (۱۹۱۷-۱۸۹۴) و همسرش آلکساندرا فتودوروونا، به طور ضمنی تاریخ روسیه را از زمان تولد نیکلای دوم تا پیروزی انقلاب بلشویکی بررسی کرده است.

(۲۰۳) متزی، فرانسیسکو. پزشکی در خدمت مردم (خاطراتی از جنبش آزادیبخش السالوادور). ترجمه علی رضا ثقفی خراسانی. تهران، ناشر: مترجم. ۱۳۶۹ [توزیع ۷۰]. ۱۹۰ ص. ۱۲۰۰ ریال.

روایت یک تکنیسین مراقبتهای پزشکی درباره زندگی و مبارزه مردم السالوادور، و گزارش کوتاهی درباره تحولات جدید مبارزه برای دموکراسی در شیلی و نقش عمده بی‌خانمانهای حاشیه نشین در ایجاد این دگرگونیها موضوع دومقاله این کتاب است. این مقالات از مجله مانثلی ریویو انتخاب و ترجمه شده‌اند.

(۲۰۴) گروته، هوگو. سفرنامه گروته. ترجمه مجید جلیوند. تهران، نشر مرکز. ۱۳۶۹. ۳۴۲ ص. مصور. ۱۹۰۰ ریال.

گروته، جغرافیدان و قوم‌شناس آلمانی در سال ۱۹۰۷ همزمان با انعقاد قرارداد تقسیم ایران به دو منطقه نفوذ روسیه و انگلیس و پیش از به توپ بستن مجلس از بین‌النهرین به ایران آمد و پس از سیر و سفری شش ماهه به اروپا بازگشت. او در این سفرنامه به شرح شرایط جغرافیایی و اقتصادی-اجتماعی لرستان، کرمانشاه، همدان و آذربایجان و بررسی اوضاع سیاسی ایران آن دوران پرداخته است. ترجمه کتاب از روی متن اصلی (آلمانی، ۱۹۱۰) صورت گرفته است.

(۲۰۵) وثوق، زهرا (مترجم). فردریک ژولیو کوری. اصفهان، فیروز. ۱۳۶۹. ۲۰۴ ص. مصور.

کتاب حاضر داستان زندگی ژان فردریک ژولیو کوری (۱۹۵۸-۱۹۰۰) دانشمند فیزیکدان فرانسوی، و همسرش ایرن کوری (فرزند پیروماری کوری) است. این دودر سال ۱۹۳۵ به علت کشف رادیو اکتیو به مصنوعی موفق به دریافت جایزه نوبل شدند. فردریک ژولیو - کوری، رئیس شورای جهانی صلح، برنده جایزه نوبل، عضو آکادمی فرانسه و شش کشور دیگر و عضو کمیته مرکزی حزب کمونیست فرانسه بود. متن تسلیم نامه پابلو نرودا، شاعر شیلیایی، به مناسبت مرگ ژولیو - کوری نیز در انتهای کتاب آمده است.

جغرافیا

(۲۰۶) عظیمی، نورالدین. بیابان پژوهشهای علمی، بررسی مسائل جمعیت روستایی استان یزد. تهران، دانشگاه تهران - مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ایران. ۱۳۶۹. ۲۵۰ ص. ۱۰۰۰ ریال.

کلیاتی درباره جغرافیای طبیعی استان یزد، مسائل جغرافیایی مناطق روستایی، توزیع و پراکندگی آبادیهای استان یزد بر اساس عوامل جغرافیایی، مسائل اقتصادی و خدماتی روستا، ویژگیهای جمعیتی روستاها از نظر ابعاد و ساختمان جمعیت، تحولات جمعیتی مناطق روستایی در فاصله سالهای ۱۳۴۵-۶۵ و بالاخره آینده‌نگری جمعیت روستایی تا سال ۱۳۸۰ از مباحث عمده این کتاب است.

(۲۰۷) نجفی، سید یدالله. جغرافیای عمومی استان کردستان. تهران.

سیداسدالله علوی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۳۲ ص. نقشه. جدول. ۵۵۰ ریال.

به دنبال سقوط پان اسمیت و اقلیت سفیدپوست در روزیاد در سال ۱۹۷۹، نام این کشور به زیمبابوه تغییر یافت. بررسی مختصر تاریخ زیمبابوه از حوالی قرن ۱۰ میلادی تا دهه ۱۹۸۰ و معرفی اوضاع اقلیمی، جغرافیایی، جمعیتی، معادن و فرهنگ و آداب و رسوم آن کشور از مطالب کتاب است. (۱۹۶) کندری، مهران. فرهنگ و تمدن آمریکای میانه (پیش از کلمب). تهران، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. ۱۳۶۹. ۳۷۳ ص. مصور. فهرست راهنما. ۱۴۰۰ ریال.

مؤلف تمدنهای عالی امریکای میانه در عصر باستان را به سه دوره پیش از کلاسیک (۲۵۰۰ ق.م. تا ۳۰۰ م.)، کلاسیک (۳۰۰ تا ۹۰۰ م.)، و تاریخی (۹۰۰ تا ۱۵۲۰) تقسیم کرده است و سیر تحول فرهنگهای سرخپوستان در هر یک از این دوره‌ها و همچنین عوامل شکوفایی و انحطاط آنها را بررسی کرده است. (۱۹۷) گری، یان. ایوان کبیر. ترجمه رحمت‌الله پاکدل. بی‌جا. جامی (۴). ۱۳۶۹. ۲۰۰ ص. نقشه. ۱۰۵۰ ریال.

کتاب حاضر به اختصار حوادث عمده پادشاهی ایوان سوم ملقب به ایوان کبیر (در قرن ۱۵ م.) را که به اتحاد روسیه بزرگ به رهبری مسکو منجر شد بررسی می‌کند.

(۱۹۸) گزایوه کوکن، فرانسوا. انقلاب روسیه (از مجموعه «چه می‌دانم؟»). ترجمه عباس آگاهی. مشهد. آستان قدس رضوی. ۱۳۶۹. ۱۲۸ ص. ۶۰۰ ریال.

بررسی فشرده انقلاب ۱۹۱۷ و وقایع آن سال روسیه موضوع این کتاب است.

(۱۹۹) معلوف، امین. جنگهای صلیبی (از دیدگاه شرقیان). ترجمه عبدالرضا هوشنگ مهدوی. تهران، نشر البرز. ۱۳۶۹. ۳۹۰ ص. فهرست اعلام. ۲۷۰۰ ریال.

نویسنده در توصیف جنگهای صلیبی (۱۲۹۱-۱۱۰۰) از آثار مورخان چون ابن اثیر، ابن الفلانی، ابن منقذ، ابن جبیر، بهاء‌الدین شداد، عمادالدین اصفهانی، ابوالفداء و دیگران استفاده کرده است و نظرات آنان را در کنار نظرات مورخان غربی به بحث گذاشته است. به اعتقاد نویسنده اگرچه شرق ظاهراً در این جنگها به پیروزی رسید، اما از بعد از این جنگها بود که علی‌رغم گسترش فوق‌العاده امپراتوری عثمانی، مرکز تمدن جهان از شرق به سوی غرب تغییر مکان داد.

زندگینامه، خاطرات و سفرنامه‌ها

(۲۰۰) [فردوست، حسین]. ظهور و سقوط سلطنت پهلوی (خاطرات ارتشبد سابق حسین فردوست). تهران، مؤسسه مطالعات و پژوهشهای سیاسی - انتشارات اطلاعات. ۱۳۶۹. ۷۰۸ ص. فهرست اعلام. ۲۵۰۰ ریال.

(۲۰۱) کوچکپور، صادق. نهضت جنگل و اوضاع فرهنگی - اجتماعی گیلان و قزوین. به کوشش سید محمد تقی میرابوالقاسمی. رشت، نشر گیلکان. ۱۳۶۹. دوازده + ۱۹۳ ص + (۳۴ ص نمونه سند). مصور. فهرست راهنما. ۸۰۰ ریال.

صادق کوچکپور (۱۳۵۵-۱۲۷۵) از سران نهضت جنگل، و منصدی

- امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۶۵۸ ص. مصور. جدول. نقشه. ۴۵۰۰ ریال.
- معرفی و بررسی انواع گیاهان، وضع اقلیمی، شیوه‌های دامداری و کشاورزی، وضع کوهها و رودها، انواع پرندگان و پستانداران و صنایع دستی و مسائل جمعیتی و غیره در کردستان موضوع این کتاب است.
- (۲۰۸) نوربخش، حسین. جزیره قشم و خلیج فارس. تهران. امیرکبیر. ۱۳۶۹. ۵۶۳ ص. مصور. نقشه. جدول. فهرست اعلام. ۳۹۰۰ ریال.
- جزوات و تک نگاریها**
- (۲۰۹) طائی، علی اصغر. [چوب و کاغذ (از سری انتشارات بررسیهای کالایی - ۱۱). تهران]. وزارت بازرگانی. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی. ۱۳۶۹. ق + چهار + یکم + ۴۹۷ ص. جدول. نمودار. ۳۷۰۰ ریال.
- (۲۱۰) [فتحی برچلونی، حبیبه]. بازرجهانی: دانه‌های روغنی و روغنهای نباتی. تهران. وزارت بازرگانی - مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی. ۱۳۶۹. ب + بیست و یک + چهارم + ۶۷۴ ص. جدول. نمودار. ۴۳۰۰ ریال.
- (۲۱۱) گروه بررسی مسائل زنان. گزارش وضعیت اجتماعی زنان قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی ایران. تهران. مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی. ۱۳۶۹. ۳۳ ص. ۷۰ ریال.
- ظاهراً این جزوه به دوزبان عربی و انگلیسی نیز ترجمه و منتشر شده است.
- (۲۱۲) مرکز انتشارات صنعت فولاد. سلسله مباحث کانسار، معدن و فلز. زیر نظر محمد تقی بانکی. [تهران]. وزارت معادن و فلزات - شرکت ملی فولاد ایران. ۱۳۶۹.
- این جزوه‌ها به صورت مقالات مستقلی برای مهندسان، کارشناسان، استادان، دانشجویان، و نیز افراد فنی و حرفه‌ای ترجمه و منتشر شده است و هدف از آن آموزش دادن افراد و روز آمد کردن اطلاعات و دانش فنی و حرفه‌ای دست اندرکاران است. تاکنون حدود ۱۰۰ جزوه از این مجموعه منتشر شده است.
- (۲۱۳) [تسبیبی پورآذر، فیروز]. بررسی انواع سوبسیدها و جنبه‌های مختلف اقتصادی آنها. تهران. مؤسسه مطالعات و پژوهشهای بازرگانی - گروه تحقیقات بازرگانی داخلی. ۱۳۶۹. ل + یک + دوم + ۲۹۴ ص. جدول. ۲۵۰۰ ریال.
- بررسیهای بازرگانی (سال ۴، شماره ۱۰، اسفند ۱۳۶۹).
- «نقش شرکت‌های تعاونی در بازرگانی خارجی» / «طراحی آزادسازی تجارت».
- پیام یونسکو (سال ۲۰، شماره ۲۲۸، مه ۱۹۸۹ / خرداد ۱۳۶۹).
- این شماره با عنوان «دست‌نوشته‌های نوین: میراث شکننده» منتشر شده و به مسائل مربوط به کتابخانه‌ها و نسخ خطی و متون کهن و چگونگی حفظ و نگهداری آنان در جهان اختصاص دارد.
- پیام یونسکو (سال ۲۰، شماره ۲۲۹، ژوئن ۱۹۸۹ / بهمن ۱۳۶۹).
- این شماره با عنوان «۱۷۸۹، اندیشه‌ای که جهان را دگرگون کرد» منتشر شده است و به مسائل انقلاب کبیر فرانسه اختصاص دارد.
- دانش: فصلنامه رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران - اسلام آباد (شماره ۲۳، پاییز ۱۳۶۹).
- برخی از مقالات این نشریه به زبان فارسی و برخی به زبان اردو است.
- «سهم عرفا در گسترش آداب اجتماعی اسلام» / «پیدایش و گسترش سلسله چستی دردکن» / «در پیرامون کتاب سرنی».
- دانشمند (سال ۲۹، شماره ۳۳۰، فروردین ۱۳۷۰).
- «کتاب، شنبابی در تاریکی» / «سیاست ترویج علم» / «مسابقات بین المللی شطرنج دهه فجر» / «امیدی نو در پیشگیری از سرطان پستان».
- دنیای سخن (شماره ۳۸، بهمن ۱۳۶۹).
- «گفتگو با احمد شاملو» / «درباره موسیقی سنتی ایران از زبان اهل موسیقی» / «از اعتقاد اخلاقی تا تعهد سیاسی» / «سوسیالیسم نمرده است».
- دنیای سخن (شماره ۳۹، اسفند ۱۳۶۹).
- «نوروز، جشن مهر و آشتی» / «موسیقی و نوروز» / «نگاهی به غزل‌های حافظ مصحح دکتر خانلری» / «در دفاع از بخش خصوصی» / «کاریکلماتورهای پرویز شاپور».
- رسانه: فصلنامه مطالعاتی و تحقیقاتی وسایل ارتباط جمعی (سال ۱، شماره ۳، پاییز ۱۳۶۹).
- «دهکده جهانی و موقعیت ما» / «سه نگرش به ارتباط و توسعه» / «مروری بر تاریخ رسانه‌ها» / «مطبوعات، حقوق، حدود، جرایم».
- ریخته‌گری: نشریه جامعه ریخته‌گران ایران (سال ۱۱، شماره ۲، تابستان ۱۳۶۹).
- «تأثیر ازت ناشی از چسب سرد فورانی بر روی قطعات فولادی و چدنی» / «شیوه نوین قالبگیری بارزینهای قلیایی».
- ریزپردازنده (سال ۱، شماره ۴ و ۵، آذر و دی ۱۳۶۹).
- «تاریخچه واژه انفورماتیک» / «هوش مصنوعی» / «هوش مصنوعی و هوش انسانی».
- صنعت چاپ (شماره ۱۰۱، فروردین ۱۳۷۰).
- «برنامه وزارت صنایع برای مدرن کردن صنعت چاپ» / «گزارش ویژه: مرکب چاپ» / «نظرخواهی: اگر ناشران قیمت کتاب را تعیین کنند...» / «گزارشی از مراسم اعلام موجودیت جامعه ویراستاران ایران» / «بای صحبت‌های گرافیک‌ها، لیتوگراف‌ها و چاپچی‌ها».
- صنعت حمل و نقل (شماره ۹۵ و ۹۶، فروردین ۱۳۷۰).
- «گزارش اصلی: آموزش خلبانی در ایران و جهان: شوق پرواز، گذر

- آدینه (شماره ۵۵ و ۵۶، ۱۳۷۰).
- «نوروز در خارک» / «نوروز ۵۸ تهران» / «شعر ناموزون و بحران‌زده» / «گفتگو با امیرحسین آریان‌پور».
- ارغوان: ماهنامه بررسی کتاب (سال ۱، شماره ۳ و ۴، اسفند ۱۳۶۹).
- «سیر کتاب سیاسی پس از انقلاب» / «پیوستن به شبکه جهانی کتاب الزامی است».
- اندیشه: نشریه انجمن اسلامی دانشجویان دانشکده مهندسی دانشگاه شیراز (سال ۱، شماره ۱، ۱۳۶۹).
- آینه پژوهش: ویژه اطلاع‌رسانی تحقیقات اسلامی، تهیه و نشر: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم (سال ۱، شماره ۴، آذر و دی ۱۳۶۹).
- «گلگشتی در آینه جام» / «کتابشناسی حضرت فاطمه سلام‌الله علیها».

نشریه‌های علمی و فرهنگی

- از این شماره کلك به بررسی آثار عباس اقبال آشتیانی و معرفی شخصیت وی اختصاص دارد.
- گنجینه؛ مجله علوم پایه (سال ۱، شماره ۳، بهمن و اسفند ۱۳۶۹).
 - «مفهوم سرعت» / «دستور زبان فیزیک» / «روش استفاده از ضریبهای نامعین در جبر محاسبه‌ای».
 - ماهنامه ساختمان (شماره ۲۵، بهمن ۱۳۶۹).
 - «مسکن و اشتغال» / «از مسکن تا آمایش» (مصاحبه) / «مروری بر برنامه مسکن در برنامه پنج ساله اول».
 - مجله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران (سال ۲۸، شماره ۱ و ۲، بهار و تابستان ۱۳۶۹).
 - «مقدمه‌ای در عرفان» / «قوت فکر مولانا» / «واژه‌سازی و وضع و ترجمه اصطلاحات علمی و فنی» / «جنبه‌های زیست‌شناختی زبان».
 - مجله دندانپزشکی (سال ۴، شماره ۴، زمستان ۱۳۶۹).
 - مجله زبان‌شناسی؛ از انتشارات مرکز نشر دانشگاهی (سال ۷، شماره ۱، پیاپی ۱۳؛ اسفند ۱۳۶۹).
 - «پیرامون 'را' در زبان فارسی» / «تحول پسوند حاصل مصدر از پهلوی به فارسی» / «تحلیلی بر رده‌شناسی زبان؛ ویژگیهای رده‌شناختی زبان فارسی» / «صرف اسم در زبان سغدی» / «نامشناسی داستان».
 - مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز (دوره ۵، شماره ۲، بهار ۱۳۶۹).
 - «رابطه فرد و جامعه: مقایسه دودیدگاه» / «نوسازی بخش کشاورزی در اقتصاد ایران: انتخاب مسیر مطلوب و افزایش کارایی» / «معیاری برای تعیین سطح خوانائی نوشته‌های فارسی» / «مجموعه‌سازی در کتابخانه‌های شیراز».
 - نشریه خبری پژوهشی دانشگاه یزد (سال ۱، شماره ۲، بهمن ۱۳۶۹).
 - «لقاح خارج از رحم» / «انگیزش و کاربرد منابع انسانی».
 - نقشه‌برداری: نشریه علمی و فنی سازمان نقشه‌برداری کشور (سال ۱، شماره ۴، زمستان ۱۳۶۹).
 - «آیا تصاویر ماهواره‌ای می‌تواند جایگزین عکسهای هوایی شود؟» / «تولید نقشه رقومی» / «کاداستر در ایران» / «سیستمهای عکسبرداری دورکاوی».
 - نمایش (سال ۴، شماره ۳۸، آذر ۱۳۶۹).
 - «حکایت شهرسنگی» / «اجرای نمایش سنتی شتربازی در آذربایجان» / «در غربت تئاتر خوزستان».

- از هفت خوان» / «گونه‌های مختلف حمل دریایی، انواع کشتیها» / «صنعت بعد از انقلاب: رشد منفی، ادامه وابستگی» / «اتوبوس برقی: مفید ولی کم اثر، تمیز ولی پرهزینه».
- صنعتگر؛ نشریه اتحادیه ماشین‌ساز و فلزشتراش تهران (سال ۸، شماره ۹۰ و ۹۱، آبان ۱۳۶۹).
 - عکس؛ نشریه عکاسی انجمن سینمای جوانان ایران (سال ۵، شماره ۱، پیاپی ۴۷، فروردین ۷۰).
 - «نگاهی به تاریخ عکاسی ایران - ایرانیان از دریچه دوربین» / «گزارشی از چهارمین جشنواره سینمای جوان استان سمنان» / «گفتگوی یادآور کرتر» / «تکنیکهای ویژه عکاسی - عکاسی پانوراما».
 - فصلنامه اتاق بازرگانی و صنایع ایران و بلژیک (سال ۱، شماره ۱، بهار ۱۳۷۰).
 - «اتاق بازرگانی و صنایع ایران و بلژیک، تلاشی نو در گسترش روابط» / «بلژیک در یک نگاه - تصویری از مشخصات عمومی کشور بلژیک» / «ایران و بلژیک، آغاز روابط در عصر قاجار» / «منطقه آزاد تجاری - صنعتی قشم: گام نخست، قرارداد ۱٫۵ میلیارد دلاری».
 - مقالات این نشریه در دو بخش فارسی و انگلیسی ارائه شده است.
 - فصلنامه تئاتر؛ نشریه دفتر پژوهشهای تئاتری (شماره ۹ و ۱۰، بهار و تابستان ۱۳۶۹).
 - «تمثیلات ۱۲۷۶ و مردم گریز ۱۲۸۶» / «تراژدی چیست» / «تئاتر گیلان و بازیابی چهره انسانی آن» / «تئاتر ایرانی».
 - فصلنامه تحقیقات جغرافیایی؛ مجله علمی پژوهشی - گروه جغرافیای بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی (سال ۵، شماره ۲، تابستان ۱۳۶۹).
 - «گوشه‌ای از جغرافیای آسیای مرکزی» / «تأثیر اوضاع و احوال زندگی و عوامل اجتماعی در نظرات جغرافیایی راتزل» / «جزیره هرمز در متون جغرافیایی و تاریخی قدیم» / «تاریخ شهرهای خراسان - نیشابور».
 - کتاب صبح (شماره ۱۰، بهمن و اسفند ۱۳۶۹).
 - «نشستی با عباس کیارستمی» / «زبان و ادبیات» / «کارگردان کیست و کارگردانی چیست؟»
 - کلك (شماره ۱۱ و ۱۲، بهمن و اسفند ۱۳۶۹).
 - «نام خدا و نام انسان» / «شاهنامه فردوسی» / «از توکیو به پکن (گزارش دیدار از توکیو و ژاپن)» / «خدمات فرهنگی عبدالغفار طهوری» / «گزارش کنفرانس بین‌المللی میراث تصوف ایرانی» - بخشی

چاپ جدید

غلط نویسیم

فرهنگ دشواریهای زبان فارسی

نوشته ابوالحسن نجفی

با تجدید نظر کامل و تغییرات اساسی منتشر شد

در ایران، در جهان

کتابهای برگزیده دانشگاهها

مراسم معرفی کتابهای برگزیده دانشگاههای کشور روز یازدهم اردیبهشت (شهادت استاد مطهری) در تالار فردوسی دانشکده ادبیات دانشگاه تهران با حضور استادان و علاقه‌مندان برگزار شد. دومین بار است که چنین مراسمی در ایران برگزار می‌شود. عنوان برخی از کتابهای تألیفی برگزیده امسال به شرح زیر است:

- تاریخ روابط ایران و فرانسه / دکتر ابوالحسن غفاری؛
- درآمدی بر جامعه‌شناسی زبان / دکتر یحیی مدرسی؛
- فرهنگ آماری کلمات قرآن کریم / دکتر محمود روحانی؛
- تعارض قوانین / دکتر نجاد علی‌الماسی؛
- حقوق اساسی و نهادهای سیاسی / دکتر ابوالفضل قاضی شریعت‌پناهی؛

همچنین چندین کتاب مورد قدردانی و تشویق قرار گرفت:

- فرهنگ فَرَقِ اسلامی / دکتر محمدجواد مشکور؛
- عشایر مرکزی ایران / دکتر جواد صفی‌نژاد؛
- مبانی و اصول آموزش و پرورش / دکتر غلامحسین شکوهی؛
- تاریخ روابط خارجی ایران از پایان جنگ جهانی دوم تا سقوط رژیم پهلوی / دکتر عبدالرضا هوشنگ مهدوی؛
- مقالات حقوقی / دکتر ابوالقاسم گرجی.

جشنواره کتاب دانشجویان

اولین جشنواره کتاب دانشجویان سراسر کشور در تبریز برگزار شد. دکتر مصطفی معین، وزیر فرهنگ و آموزش عالی، ضمن پیامی که در مراسم افتتاح جشنواره قرائت شد، تأکید کرد که کتاب، کتاب‌نویسی و کتاب‌خوانی تا اعماق جامعه ما رسوخ کرده است و انتشار کتاب و مقالات دانشجویان و پژوهشگران جوان را نیز دربر گرفته است. در این مراسم آثار علمی برگزیده دانشجویان سراسر کشور که بالغ بر چهل اثر بود معرفی گردید و به آثار برتر يك سکه بهار آزادی جایزه داده شد.

کنگره جغرافیایی ایران

نخستین کنگره جغرافیایی با شرکت ۴۵۰ تن از استادان و کارشناسان و با حضور ۸۰۰ تن از دبیران جغرافیا و دانشجویان این رشته از سراسر کشور در دانشگاه تهران تشکیل گردید.

دکتر رحیم مشیری، دبیر کنگره، اظهار داشت هدف از تشکیل این کنگره «معرفی قابلیت‌های دانش جغرافیا در خدمت برنامه پنجساله توسعه و عمران کشور» است.

در این کنگره که سه روز طول کشید هشتاد مقاله ارائه شد و همزمان با آن سازمان جغرافیایی ارتش يك نمایشگاه تخصصی بر پا کرد.

کنفرانس سالانه ریاضی

بیست و دومین کنفرانس ریاضی کشور در اواخر اسفندماه در دانشکده علوم پزشکی مشهد برگزار شد. کنفرانس ریاضی کشور از سال ۱۳۴۹ هر ساله به همت «انجمن ریاضی ایران» دایر شده است. این انجمن هم‌اکنون ۸۵۰ عضو پیوسته و وابسته دارد و از اعضای فعال «اتحادیه بین‌المللی ریاضی جهان» است.

نمایشگاه بین‌المللی کتاب

چهارمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران روز شانزدهم اردیبهشت در محل دائمی نمایشگاه‌های تهران توسط دکتر حسن حبیبی معاون اول رئیس‌جمهوری افتتاح شد.

دکتر حبیبی در مراسم افتتاح نمایشگاه گفت اوضاع سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی جهان با شتاب در حال شکل گرفتن است، و علم و فرهنگ باید هم‌بستر این تحولات باشد و هم‌سایبان آنها، که بدون این امر تحولات جهان جز به ضرر انسان و انسانیت، به نتیجه دیگری منجر نخواهد شد، و کتاب و نوشته اساسی‌ترین بستر و خزانه این حرکتند.

دکتر حبیبی همچنین گفت که تشکیل این نمایشگاه کار مبارک و سودمندی است که جمهوری اسلامی ایران موفق شده است در طول چند سال گذشته به آن بپردازد... و اگر جمهوری اسلامی ایران را راحت بگذارند می‌تواند در کار نشر فرهنگ خود و فرهنگ و تمدن جهان تأثیر بیشتری بگذارد.

در همین مراسم صباح زنگنه، معاون وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس نمایشگاه گزارشی از چگونگی تشکیل نمایشگاه و فعالیت آن ارائه کرد و گفت در نمایشگاه امسال ناشران داخلی ۱۲ هزار عنوان و ناشران خارجی ۴۲ هزار عنوان کتاب عرضه کرده‌اند (بالغ بر ۱۶۰ ناشر از کشورهای عرب و مسلمان و ۱۷۰ ناشر از کشورهای اروپا و آمریکا).

رئیس نمایشگاه کتاب تهران همچنین گفت که هیأت دولت امسال نیز مانند سالهای پیش ارزش نمایشگاه را به نرخ دولتی تأمین کرد و لذا خریداران می‌توانند کتابهای خارجی مورد علاقه خود را به میزان تعیین شده سفارش بدهند.

از مشخصه‌های نمایشگاه امسال دیدار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای از آن و اختصاص يك غرفه مستقل به نهضت فلسطین بود که در آن علاوه بر ارائه کتابهای مربوط به فلسطین، چند سمینار فرهنگی و شب شعر توسط نویسندگان و شاعران فلسطینی برگزار شد. برگزاری سمینار «نقش کامپیوتر در انتشارات»، جلسات گفت و شنود میان مؤلفان و بازدیدکنندگان، تشکیل غرفه مطبوعات داخلی، ارائه نزدیک به شش هزار عنوان مجله علمی خارجی، تشکیل غرفه کتابهای فرانسوی و انتشار روزانه نشریه نمایشگاه با عنوان «سخنگو» از ویژگیهای دیگر این نمایشگاه بود.

تشکیل سازمان نظام مهندسی

سازمان نظام مهندسی ایران، که تشکیل آن در سال ۱۳۵۲ به تصویب مجلس رسیده بود، پس از گذشت ۱۷ سال در اواخر اسفند ماه رسماً تأسیس گردید.

این سازمان به مهندسان امکان می‌دهد که، همچون پزشکان، با مراجع علمی و مؤسسات تحقیقاتی در داخل و خارج در تماس باشند و به تبادل اطلاعات فنی و علمی بپردازند. علاوه بر این سازمان نظام مهندسی به رفع نقایص موجود در برخی از رشته‌ها مثل مهندسی عمران کمک می‌کند و میزان کارایی آن را بالا می‌برد. سازمان نظام مهندسی همچنین بر احداث ساختمانها از نظر کمی و کیفی نظارت خواهد داشت.

آزادی صدور کتاب

صدور کتاب به خارج از کشور، که تاکنون زیر نظارت مستقیم دولت و تحت شرایطی خاص انجام می‌گرفت، از این پس آزاد است و ناشران می‌توانند رأساً اقدام به ارسال و صدور کتاب کنند.

آقای صباح زنگنه، معاون فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، که در مراسم پایانی «نخستین جشنواره کتاب دانشجویان سراسر کشور» در تبریز شرکت کرده بود، ضمن تأکید بر آزادی بیان و قلم در چهارچوبهایی که قانون مشخص کرده است گفت از این پس ناشران ایرانی می‌توانند در نمایشگاههای بین‌المللی کتاب مثل نمایشگاه فرانکفورت شرکت کنند.

صدور کتاب توسط ناشران واجد صلاحیت بدون تودیع پیمان ارزی انجام خواهد گرفت.

ایستگاه پژوهشی در مناطق کویری

ایستگاه پژوهشی کرمان وابسته به «مرکز تحقیقات مناطق کویری و بیابانی ایران» در کرمان افتتاح شد. این مرکز که در سال ۱۳۵۴ ایجاد شده است تاکنون پانزده ایستگاه در شهرهای واقع در حاشیه کویر و بیابانهای ایران تأسیس کرده است.

هدف این مرکز بررسی وضعیت مناطق کویری و بیابانی و مسائل مربوط به آن است. در این امر از تصاویر ماهواره‌ای نیز استفاده می‌شود. در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد از خاک کشور را نواحی بیابانی و نیمه‌بیابانی به مساحت ۸۰ میلیون هکتار تشکیل می‌دهد.

گرامی داشت استاد محمد معین

به‌منظور تجلیل از خاطره روانشاد دکتر محمد معین، ادیب و محقق نامدار معاصر، در روزهای ۲۵ تا ۲۷ اردیبهشت مجلس بزرگداشتی در دانشگاه گیلان تشکیل شد. در این گردهمایی حدود ۳۵۰ تن از استادان، ادبا، شعرا و دانشجویان شرکت کردند و سخنرانان متعدد با ایراد سخنرانی از مقام علمی و کوششهای فرهنگی ارزنده دکتر معین به نیکی یاد کردند.

کتابی درباره آقای هاشمی رفسنجانی

زندگی و خصوصیات شخصی رهبران و رؤسای جمهوری کشورها همیشه به شهرت می‌رسند موضوعی می‌شود برای روزنامه‌نگاران،

بخصوص در اروپا و آمریکا، چهره آقای هاشمی رفسنجانی نیز از دو سال پیش که به مقام ریاست جمهوری رسیدند روز به روز معروفتر شده و با هر مصاحبه‌ای که از ایشان در یکی از روزنامه‌ها و مجلات معتبر اروپایی و آمریکایی درج شده به شهرت ایشان افزوده شده است. یکی از موفق‌ترین مصاحبه‌هایی که در زمستان گذشته با ایشان انجام گرفت مصاحبه‌ای بود که مسؤول امور فرهنگی روزنامه فرانسوی زبان لوموند در تهران با ایشان به عمل آورد. پس از موفقیتهای که مصاحبه گر لوموند، آقای پرونسل هوگز، کسب کرد به این فکر افتاد که از زندگی آقای رفسنجانی، از زمان تولد تا حال، و همچنین خصوصیات شخصی و برنامه‌های آینده ایشان برای بازسازی کشور، کتاب کاملی تهیه کند. هوگز نویسنده‌ای است توانا که کار خود را خوب بلد است. وی در ماه فروردین سفری به ایران کرد و سعی کرد بخصوص با کسانی که آقای رفسنجانی را قبل از انقلاب می‌شناختند مصاحبه کند و تا می‌تواند از ایشان اطلاعاتی کسب کند. هوگز در ضمن این سفر چند روزی هم به کرمان و رفسنجان و همچنین به ده‌نوق، زادگاه آقای رفسنجانی، رفت. کتاب او که احتمالاً تا دو سال دیگر نوشته و چاپ خواهد شد اولین کتاب کاملی خواهد بود که درباره زندگی و شخصیت آقای رفسنجانی نوشته می‌شود.

سمینار زبان فارسی، زبان علم

مرکز نشر دانشگاهی سمیناری از تاریخ ۲۸ تا ۳۰ اردیبهشت با نام «سمینار بین‌المللی زبان فارسی، زبان علم» در تالار علامه امینی دانشگاه تهران برگزار کرد. گزارش این سمینار را با خلاصه‌ای از سخنرانیها در شماره آینده مجله درج خواهیم کرد. متن کامل سخنرانیها نیز در مجموعه‌ای جداگانه به چاپ خواهد رسید.

اولین سمینار کاربردی ایران

در اولین سمینار کاربردی مراکز و سازمانهای پژوهش فرهنگی و اطلاع‌رسانی ایران که به کوشش «سازمان مدارک فرهنگی انقلاب اسلامی» در تهران برگزار شد، لزوم سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و ایجاد هماهنگی در فعالیتهای اطلاع‌رسانی مورد تأکید قرار گرفت.

این سمینار سه روز طول کشید و ضمن آن نزدیک به ۹۰ سازمان و مرکز آموزشی، پژوهشی و اطلاع‌رسانی و نیز دهها تن از صاحب‌نظران به بحث و تبادل نظر درباره پژوهش فرهنگی و اطلاع‌رسانی پرداختند و راههای همکاری با یکدیگر را مورد بررسی قرار دادند. علاوه بر جلسات عمومی سمینار پنج کمیسیون تخصصی نیز برای بررسی موضوعات زیر تشکیل شد: تکنولوژی اطلاعات، سازماندهی اطلاعات، مدیریت اطلاعات، وضع موجود و نظام مطلوب اطلاع‌رسانی، اطلاع‌رسانی و مراکز تصمیم‌گیرنده.

گردهمایی مطبوعاتی

«شرکت تعاونی مطبوعات کشور» (خیابان کریم‌خان زند، خیابان شهید عضدی، کوچه آرنج) در نظر دارد در سال جاری «شش گردهمایی بزرگ با عنوان همدلی» برگزار کند. محل این گردهماییها سالن کنفرانس مرکز توسعه صادرات ایران در محل دائمی نمایشگاهها

پیش‌بینی شده است. از همه دست‌اندرکاران مطبوعات کشور دعوت شده است که در این جلسات شرکت کنند.

ابعاد جغرافیا و نقشه‌برداری

دومین سمینار نقشه‌برداری، دورسنجی و علوم جغرافیایی تحت عنوان «ابعاد جدید جغرافیا و نقشه‌برداری» در تهران برگزار شد و همزمان با آن عملیات ساختمانی «مرکز پلانتریوم» (آسمان‌نگار) آغاز گردید. در این مرکز به صورت سمعی - بصری مسائل ستاره‌شناسی و اجرام آسمانی آموزش داده می‌شود.

سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی که این سمینار را ترتیب داده بود، اعلام کرد آمادگی آن را دارد که به عنوان یک پایگاه تحقیقاتی، تجهیزات و امکانات خود را در اختیار محققان، استادان و دانشجویان این رشته قرار دهد.

در این سمینار همچنین اعلام شد که به زودی یک «باشگاه تحقیقات علمی در رشته جغرافیا» در ایران تأسیس می‌شود.

همکاری فرهنگی ایران با چند کشور

در ماه‌های اخیر چند یادداشت تفاهم فرهنگی میان ایران و چند کشور دیگر امضا شد:

● به موجب یادداشت تفاهمی که میان ایران و آلمان به امضا رسید، دو کشور در زمینه‌های آموزش فنی، حرفه‌ای، نمایشگاه کتاب، باستان‌شناسی و حفظ میراث فرهنگی، تبادل دانشگاهی و بورسهای تحصیلی همکاری خواهند کرد.

علاوه بر این قرار شده است «هفته فرهنگی» هر کشور در کشور دیگر برگزار شود. همچنین آلمان موافقت خود را با تأسیس یک مدرسه ایرانی برای ایرانیان مقیم آن کشور اعلام کرده است. دکتر برتولد ویت، مدیرکل فرهنگی وزارت خارجه آلمان، که برای گفت‌وگو درباره مسائل مورد علاقه دو کشور به ایران آمده بود، در طی اقامت خود از آثار باستانی فارس دیدن کرد. گفته می‌شود که در پایان این سفر دو دولت با بازگشایی انستیتو گوته در تهران و انستیتو حافظ در آلمان موافقت کرده‌اند. براساس همین موافقتها ایران امسال در نمایشگاه بین‌المللی کتاب فرانکفورت شرکت می‌کند.

● پتر اول رئیس خبرگزاری چکسلواکی و مارتین پالوژ معاون وزارت خارجه این کشور، ضمن دیدار با آقای دکتر محمد خاتمی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خواهان توسعه همکاری دو کشور در زمینه مسائل خبری و تبادل نظر در این زمینه شدند.

● هیأت رئیسه کمیته بین‌الدول انفورماتیک یونسکو، با پرداخت ۱۲۰ هزار دلار اعتبار برای کمک به طرح کامپیوتری دانشگاه علوم پزشکی مشهد موافقت کرد.

● به موجب یک پروتکل پنج ماده‌ای که میان مقامات جمهوری خودمختار نخجوان و مسؤولان استان آذربایجان غربی امضا شد، مبادلات اقتصادی و فرهنگی میان دو طرف رونق می‌گیرد و تسهیلات لازم فراهم خواهد شد.

همچنین بر اساس توافق اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی آذربایجان شرقی و مسؤولان آکادمی علوم آذربایجان شوروی قرار

است که یک ماهنامه ادبی به دو خط فارسی و سریل همزمان در باکو و تبریز منتشر شود. جمهوری آذربایجان شوروی امسال روز اول فروردین (نوروز) را عید ملی و تعطیل رسمی اعلام کرد. عید فطر نیز از امسال در جمهوری ازبکستان تعطیل رسمی اعلام شده است.

از سوی دیگر اداره روحانیت ماوراء قفقاز یک مدرسه علوم دینی در شهر کندان در آذربایجان شوروی تأسیس کرده است که در آن کلاسهای جهت آموزش قرآن و زبانهای فارسی و عربی دایر شده است.

ع. روح‌بخشان

● فرانسه / جهان عرب

اطلس جهان عرب

در اواخر سال گذشته یک اطلس جدید جهان عرب به زبان فرانسوی در پاریس انتشار یافت. این اطلس را که حاوی نقشه‌های متعدد و گوناگون و تحلیل‌های جغرافیایی، اجتماعی، بوم‌شناختی، سیاسی و اقتصادی است رفیق بستانی و فیلیپ فارغ تدوین کرده‌اند و ماکسیم رودنیسون مقدمه‌ای بر آن نوشته است. مؤلفان آمارهای عرضه شده در این اطلس را که عمدتاً به سالهای بعد از استقلال کشورهای عرب تا زمان حاضر مربوط است، از سالنامه‌های آماری و آمارهای سازمان ملل متحد، جامعه عرب، و نیز آمارهایی که خود این دولت‌ها منتشر کرده‌اند، برگرفته‌اند. این اطلس حاوی بررسی‌هایی درباره اهم مشکلات و مسائل سیاسی کشورهای عربی و پراکندگی جغرافیایی اقلیتها در جهان عرب و موارد دیگری از این دست نیز هست.

● مصر

فرهنگستان قاهره و زبان عربی عامیانه

پنجاه و هفتمین کنگره سالانه فرهنگستان زبان قاهره در اوایل سال جاری میلادی / اواخر سال گذشته شمسی در شهر قاهره برگزار شد. موضوع این کنگره «رابطه میان زبان عربی فصیح و زبان عربی عامیانه» بود و قرار کنگره بر آن بود که برای کلمات و تعبیری که در زبان عامیانه و محاوره‌ای عربی به کار می‌رود اصول و مبانی‌ای در زبان فصیح کشف کند و در مجموع ثابت کند که بین این دو گروه از کلمات و تعبیر به هر حال پیوندی برقرار است. رئیس کنونی فرهنگستان قاهره، دکتر ابراهیم مدکور، گفته است که این کنگره بواقع ادامه کنگره پنجاه و ششم این فرهنگستان است که سال گذشته تحت همین عنوان در قاهره برگزار شد. هدف اصلی کنگره پنجاه و ششم این فرهنگستان آن بود که نشان بدهد مواضع یا موارد تلاقی و پیوند میان زبان عربی عامیانه و فصیح بسیار بیشتر از آنی است که در نظر نخست برمی‌آید. کنگره پنجاه و هفتم فرهنگستان زبان عربی قاهره در بیست و پنجم فوریه ۱۹۹۱/۶ اسفند ۱۳۶۹ به کار خود پایان داد.

● اردن

بزرگداشت یوهان لودیگ برکهارت

ملك حسين بن طلال، شاه اردن، برای بزرگداشت یوهان لودیگ برکهارت، جهانگرد سوئیسی که در سال ۱۸۱۲ میلادی / ۱۲۲۷ هجری

۱۳۶۹) در جهان پرداخته شده است. تابلو «باغ گلها» را وانگوگ در اوت ۱۸۸۸ میلادی در جنوب فرانسه نقاشی کرده بوده است.

● ژاپن

مشکل اعتیاد به کار!

آخرین آمارهای وزارت کار ژاپن حاکی از آن است که در سال ۱۹۹۰ میلادی / ۱۳۶۹ شمسی (یا به عبارت دقیق تر، از تابستان ۱۹۸۹ / ۱۳۶۸ تا تابستان ۱۹۹۰ / ۱۳۶۹) میانگین تعطیلات سالانه ژاپنیها تنها ۷/۱ روز بوده که به هر حال از میانگین مربوط به سال قبل (۶/۵ روز) اندکی بیشتر بوده است! این امر، یعنی بسیار اندک بودن متوسط تعطیلات سالانه ژاپنیها، ناشی از اصرار شدیدی است که مسؤولان و برنامه‌ریزان ژاپن در سالهای گذشته برای واداشتن ژاپنیها به کار هر چه بیشتر و استراحت هر چه کمتر داشته‌اند. خود شخص توشیکی کایفو، نخست وزیر ژاپن، در سراسر سال تنها ۴ روز به خود استراحت یا تعطیلی سالانه می‌داده است! در سال ۱۹۸۹ / ۱۳۶۸ ژاپنیها به طور متوسط نفری ۲۱۱۰ ساعت کار کرده بودند که چیزی بالغ بر ۴۰۰ ساعت بیش از فرانسویها و بیش از ۲۵۰ ساعت بیشتر از امریکاییها و انگلیسیها بوده است. ظاهراً برنامه‌ریزان ژاپن قصد دارند میزان تعطیلات سالانه ژاپنیها را به ۳ هفته در سال افزایش بدهند، اما برای رسیدن به این هدف با مشکلاتی مواجه‌اند که حرص کارفرمایان ژاپنی و اعتیاد ژاپنیها به کار از مهمترین آنهاست. البته گفته‌اند که آنچه در ظاهر «اعتیاد ژاپنیها به کار» می‌نماید در واقع چیزی جز بازتاب نگرانی دایمی ایشان از واماندن از پیشرفت و جاماندن از رقبای اروپا در جریان یک تنازع بقای بی‌امان در مؤسسات اقتصادی و صنعتی ژاپن نیست. یک حدس دیگر در مورد اینکه چرا ژاپنیها این قدر مشتاق کار کردند، این است که گفته‌اند خانه‌های اکثر کارگران ژاپنی بسیار کوچک است و لذا ایشان ترجیح می‌دهند که حتی روزهای تعطیل را هم به سر کار بروند و در خانه‌های تنگ و کوچک خود نمانند.

● فرانسه / جهان

حکومتها و آزادی مطبوعات

سازمان مستقل خبرنگاران بدون مرز، که مرکز آن در مونته‌پله در جنوب فرانسه است، اعلام کرده است که در سال ۱۹۹۰ / ۱۳۶۹ در سراسر جهان ۳۸ روزنامه‌نگار در حین انجام کار کشته شده و ۱۹۸ روزنامه‌نگار نیز به لحاظ اظهار آراء و عقایدشان زندانی گردیده‌اند. سازمان مستقل خبرنگاران بدون مرز به منظور بر ملا کردن تعديت حکومتها به روزنامه‌نگاران و آزادی مطبوعات در سراسر جهان تأسیس یافته است. این سازمان اعلام کرده است که عدهٔ روزنامه‌نگاران که در سال ۱۹۹۰ / ۱۳۶۹ در حین کار به قتل رسیده‌اند به میزان قابل توجهی از رقم کشته شدگان مطبوعات در سال ۱۹۸۹ / ۱۳۶۸ (که ۷۱ نفر بوده) کمتر بوده است. در گزارش این سازمان فیلیپین و کلمبیا و پاکستان به عنوان «پرخطرترین» کشورها برای روزنامه‌نگاران معرفی شده‌اند و در مراتب بعدی از این حیث به ترتیب کشورهای افریقای جنوبی و شیلی و السالوادور و گواتمالا و لیبریا و چاد و ترکیه و هائیتی و هند و عراق و لبنان و مکزیک و پرو و سریلانکا واقع شده‌اند. در گزارش مزبور گفته شده است که حکومتهای سه کشور عراق و چاد و لیبریا مستقیماً در قتل

قمری شهر سنگی بتره را در جنوب این کشور کشف کرده بود، یک نشان عالی سلطنتی به روان وی تقدیم کرد. برکهارت که اسلام آورده و نام «شیخ ابراهیم بن عبدالله» را برای خود برگزیده بود، سالهای آخر عمر خویش را در سرزمینهای خاورمیانه، بخصوص در اردن و فلسطین و مصر سپری کرد و در سال ۱۸۱۷ میلادی / ۱۲۳۲ هجری قمری در شهر قاهره وفات یافت و در همانجا مدفون گردید. شهر بتره یا بطرا (به معنای سنگ) را نبطیان در حدود دو هزار سال قبل در دل صحرا از سنگ سرخ تراشیده‌اند. این شهر در سال ۱۰۶ میلادی به دست رومیها افتاد و قبل از آنکه توسط برکهارت مجدداً کشف شود حدود ۳ قرن بود که از یادها رفته و فراموش شده بود.

● سوریه / شبه قاره هند

ادبیات اسلامی در شبه قاره هند

اتحادیه نویسندگان عرب در دمشق شمارهٔ شصت و پنجم از مجلهٔ ادبیات خارجی (الادب الاجنبیه) خود را به بررسی ادبیات اسلامی در کشورهای شبه قاره هند، یعنی هند و پاکستان و بنگلادش، اختصاص داده است. این شمارهٔ مجلهٔ حاوی این مطالب و موضوعات است: «روح فرهنگ اسلامی» از علامه اقبال لاهوری، که از کتاب احیای فکر دینی در اسلام او برگرفته و ترجمه شده است؛ «مدخلی بر ادبیات پاکستانی»، ترجمه و اقتباس عبدالکریم ناصیف؛ «روح فرهنگی جامعهٔ اسلامی در ادبیات هندی» از دکتر محمدحسن؛ «زنان مسلمان در هند» از تارا علی بیج؛ مجموعه‌ای از قصاید شعرای پاکستانی که ممدوح عدوان آنها را برگزیده و ترجمه کرده است؛ «پژوهشی در شعر عربی در هند» از محمد سعید الطریحی؛ مجموعه‌ای از اشعار فیض احمد فیض تحت عنوان «دیوان وادی سیناء» که خود او به عربی سروده است؛ ترجمهٔ تعدادی از داستانهای کوتاه نویسندگان شبه قاره؛ و بالاخره فهرستی از کتابخانه‌های هند که مشحون از آثار عربی / اسلامی است.

● لبنان / عراق

طبقات اجتماعی و جنبشهای انقلابی در عراق

اخیراً مؤسسهٔ انتشاراتی «مطالعات عربی» (مؤسسهٔ الابحاث العربیه) در بیروت ترجمهٔ عربی کتاب حنا بطاطو، تحت عنوان طبقات اجتماعی و جنبشهای انقلابی در عراق از عهد عثمانی تا تأسیس جمهوری را به قلم غنیف الرزاز منتشر کرده است. این کتاب حاوی تحلیلی از وضع مالکان اراضی و سرمایه‌داران و بازرگانان در عراق پیش از اعلام جمهوری، و سلطهٔ این گروه بر حیات سیاسی و اجتماعی و اقتصادی این کشور است، و در عین حال به بررسی سهم عشایر در سیاست این کشور نیز پرداخته و به تفصیل دربارهٔ نضج‌گیری حرکت‌های سیاسی در عراق و شکل‌گیری احزاب بزرگ این کشور و تطور مشی و مرام آنها بحث کرده است.

● امریکا

گرانترین تابلو جهان

تابلو سیاه و سفید «باغ گلها» اثر ونسان وانگوگ در حراج علنی مؤسسهٔ «کریستیز» در نیویورک به مبلغ ۸/۳۶ میلیون دلار فروخته شد. این رقم بالاترین قیمت برای یک تابلو نقاشی است که تا دسامبر ۱۹۹۰ (آذر

روزنامه‌نگاران دخیل بوده‌اند. برعکس این کشورها، در بعضی کشورهای دیگر وضع روزنامه‌نگاران و آزادیهای مطبوعاتی رو به بهبود داشته است؛ افریقای جنوبی به لحاظ پایان دادن به حالت فوق‌العاده و آزاد شدن دوباره فعالیت‌های روزنامه‌نگاران؛ اتحاد شوروی به لحاظ تصویب قانون جدید مطبوعات که به همه شهروندان حق و امکان می‌دهد که نشریه‌ای دایر کنند؛ و بالاخره کشورهای اروپای شرقی کلاً به لحاظ تخفیف قیود تحمیلی بر مطبوعات، از این جمله‌اند. گفته شده است که از سال ۱۳۴۸/۱۹۶۹ تا ۱۳۶۸/۱۹۸۹ مجموعاً ۷۱۵ نفر از روزنامه‌نگاران و خبرنگاران در کشورهای مختلف سراسر جهان در حین کارشان و یا به خاطر کارشان کشته شده‌اند.

از سوی دیگر، در گزارش سالانه مؤسسه فریدم هاوس (Freedom House) امریکا در واشنگتن آمده است که سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰ از حیث تعدی حکومتها به آزادی مطبوعات کم ضایعه‌تر از سال ۱۳۶۸/۱۹۸۹ بوده است؛ بنابر این گزارش در سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰، ۴۳ روزنامه‌نگار در جریان کارشان کشته شده، و آزادی مطبوعات در ۶۱ کشور جهان رعایت می‌شده است؛ در حالیکه در سال ۱۳۶۸/۱۹۸۹ این ارقام به ترتیب ۷۳ نفر و ۵۶ کشور بوده است. بنابر گزارش این مؤسسه، در سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰ کشورهای بولیوی و شیلی و مجارستان و پاناما و لهستان و چکسلواکی و تایلند به زمره کشورهای آزادی مطبوعات را رعایت می‌کنند پیوسته بوده‌اند؛ ۳۱ کشور کمابیش آزادی مطبوعات را ملحوظ می‌داشته‌اند؛ و ۶۵ کشور دیگر همچنان کمترین اعتنایی به حق و حقوق مطبوعات و مطبوعاتیان نداشته‌اند. از ۴۳ روزنامه‌نگار مقتول در سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰، ۱۲ نفرشان به خاطر نشر بعضی اطلاعات سیاسی؛ ۳ نفرشان به لحاظ دست داشتن در قاچاق مواد مخدر؛ ۳ نفرشان به دست افراتیون مذهبی؛ و ۲ نفر دیگرشان که مأمور تهیه گزارش از حوادث لبنان بوده‌اند در جریان درگیریهای این کشور کشته شده‌اند؛ علت کشته شدن ۲۲ نفر دیگر از این عده معلوم نشده است. علاوه بر این، در این سال ۵۰ روزنامه‌نگار در ۲۲ کشور جهان تهدید به قتل شده و ۱۶ نفر از این طایفه در کشورهای مختلف جهان ربوده شده‌اند. در همین سال ۱۳۹ نفر از روزنامه‌نگاران در کشورهای مختلف مورد تعدی و ضرب و شتم واقع شده‌اند، در حالیکه این رقم برای سال ۱۳۶۸/۱۹۸۹، ۱۲۹ نفر بوده است. و بالاخره، در حالیکه در سال ۱۳۶۸/۱۹۸۹ کلاً ۱۱۶۴ روزنامه‌نگار مورد انواع آزارها و تزییقات مختلف دیگر قرار گرفته بودند، این رقم در سال ۱۳۶۹/۱۹۹۰ به ۸۱۴ نفر تقلیل یافته بوده است.

● ترکیه

تلف شدن میلیونها نسخه از اسناد عثمانی

بنابر آنچه پرفسور عصمت میراوغلو، مدیرکل بایگانیهای دولتی ترکیه اعلام کرده است، به سبب اهمالی که در نگاهداری درست اسناد بایگانیهای این کشور شده، از بیش از ۱۰۰ میلیون سند تاریخی بازمانده از عهد عثمانی قریب ۳۰ میلیون نسخه آن پوسیده و از بین رفته است. عصمت میراوغلو که در سال ۱۳۶۶/۱۹۸۷ به این سمت منصوب شده، گفته است که این ضایعه عظیم حاصل ۷۰ سال اهمال و سهل‌انگاری در محافظت درست از این اسناد بوده و از سال ۱۹۱۸ تا ۱۹۸۷ مسؤولی شایسته برای این کار گمارده نشده بوده است؛ خود وی در سال ۱۳۶۶/۱۹۸۷ در زمان نخست‌وزیری تورگوت اوزال به این سمت

منصوب گردیده است و این اداره کل زیر نظر نخست‌وزیر ترکیه کار می‌کند. بنابر آنچه عصمت میراوغلو گفته است قریب ۶۰۰ نفر از خبرنگاران و کارشناسان اسناد تاریخی تحت نظر او رسیدگی به وضع اسف‌بار بایگانیهای اسناد تاریخی را آغاز کرده و در این راه بعضی از مخازن اسناد مزبور، مثل مخازن و بایگانیهای مسجد سلطان احمد را بعد از سالها فراموشی، برای اولین بار گشوده‌اند. بعضی از این مخازن از یاد رفته گاهی آنچنان بویناک بوده‌اند که به سختی می‌شده است در آنها کار کرد، و هیچ يك از آن ۳۰ میلیون سندی که در این شرایط تأسف آور پوسیده و از بین رفته است به هیچ وجه قابل بازسازی و ترمیم نیست. میراوغلو گفته است که بی‌هیچ مجامله‌ای باز اصلی این گناه بر دوش مدیران سابق بایگانیهای دولتی ترکیه است که «بعضی از آنها» حتی ۱۰ تا ۱۵ سال در این مقام جا خوش کرده بودند، و دولت ترکیه بدون کمترین گذشتی باید این مسأله را پیگیری کند.

اولین تشکیلات رسمی برای نگاهداری بایگانیهای دولتی این کشور را مصطفی رشید پاشا، صدراعظم عثمانی در سال ۱۸۴۶ میلادی/ ۱۲۶۲ هجری قمری تحت عنوان «اداره بایگانیهای اسناد دولتی» تأسیس کرده بود. در سال ۱۹۳۰ میلادی/ ۱۳۰۹ شمسی، یعنی در اوایل تشکیل جمهوری ترکیه، مجدداً تشکیلات تازه‌ای برای این منظور ایجاد گردید. در سال ۱۳۶۴/۱۹۸۵ به ابتکار وزیر خارجه وقت ترکیه، وحید خلف اوغلو، تشکیلاتی تحت عنوان «مؤسسه مطالعات روابط ترکیه و اعراب» تأسیس شد که از اولین اقداماتش برگزاری يك گردهم‌آیی برای بحث و بررسی مسأله بایگانیهای عثمانی بود؛ این گردهم‌آیی از ۱۷ تا ۱۹ مارس ۱۹۸۵/۲۷ تا ۲۹ اسفند ۱۳۶۴ با همکاری دانشکده ادبیات دانشگاه استانبول برگزار شد و در جلسه افتتاحیه آن تورگوت اوزال، رئیس جمهور فعلی ترکیه نیز که در آن هنگام نخست‌وزیر بود، شرکت داشت. اوزال در همان گردهم‌آیی قول داده بود که به وضع نابسامان بایگانیهای تاریخی این کشور سر و سامانی جدی بدهد، و اقدام پرفسور عصمت میراوغلو و گروه تحت نظر او تحقق همان وعده است. امروزه مهمترین تشکیلات مسؤول نگاهداری اسناد تاریخی این کشور «آرشیو عثمانی» در استانبول است که زیر نظر نخست‌وزیر این کشور کار می‌کند و مخازن مهمی از اسناد عثمانی، همچون «دیوان همایونی»، «باب الدفتری»، و «باب‌الاصفی» یا «باب‌عالی» و اجزاء و لواحق آنها را دربر گرفته است. جدای از این «آرشیو»، آرشیوهای دیگری نیز مثل «آرشیو طوپقاپوسرای» یا «آرشیو سرای» و «آرشیو اوقاف» نیز دایرند. تاکنون دو فهرست از این اسناد و مجموعه‌های تاریخی به زبان ترکی تدارک شده است: یکی را مدحت سرت اوغلو، مدیرکل سابق آرشیو عثمانی، تهیه کرده است، و دیگری را که در واقع ادامه اولی است اتیلا جتین، قائم مقام سابق مدیرکل همین آرشیو عثمانی، فهرستی که دکتر عبدالجلیل التیمی از این اسناد تهیه کرده است احیاناً اولین اثر از این دست در زبان عربی است.

● انگلیس

شماره جدید «نشریه انجمن سلطنتی مطالعات آسیایی»

اخیراً شماره دوم سال ۱۹۹۰ نشریه انجمن سلطنتی مطالعات آسیایی لندن (JRAS) حاوی مطالب و مقالاتی از این دست انتشار یافته است: «مرید درویش: تحقیقی درباب شخصیت و محیط فرهنگی و فکری

دکتر مصدق، سقوط دکتر مصدق، تأسیس جمعیت «فداییان اسلام» و حرکت‌های اسلامی متعاقب آن مورد بحث و تحلیل قرار گرفته است. تکیه و تأکید اصلی مؤلف در گزارش تفصیلی و تحلیل حرکت‌هایی است که از اوایل دهه ۱۹۶۰/۱۳۴۰ آغاز شد و به پیروزی انقلاب اسلامی ایران ختم گردید. مؤلف کوشیده است که مشکلات تحول «انقلاب» به «دولت» را به دقت توضیح بدهد. فصلی از این کتاب نیز به بررسی زمینه‌های فکری و مذهبی و ادبیات انقلاب اسلامی اختصاص یافته و طی آن آثار امام خمینی (ره)، شهید مطهری، مرحوم دکتر شریعتی، مهندس مهدی بازرگان و ابوالحسن بنی‌صدر مورد نقد و بررسی قرار گرفته است. ظاهراً به لحاظ آنکه اصل کتاب در سال ۱۹۸۱/۱۳۶۰ نوشته شده، مؤلف به فرازو نشیب‌هایی که از آن پس در تاریخ انقلاب اسلامی ایران روی داده نظر نداشته است. و این کتاب اگر امروزه نوشته می‌شد خالی از تحلیل‌ها و تفاسیری می‌بود که هم‌اکنون در آن درج گردیده است.

● عراق

تاریخ سیاسی معاصر عراق از نظرگاهی اسلامی

چندی پیش کتابی تحت عنوان العمل الحزبی فی العراق، ۱۹۰۶-۱۹۵۸ به قلم حسن شبر منتشر شده بود که نخستین جزء از یک مجموعه مفصل تاریخ عراق به حساب می‌آمد. اینک جزء دوم این مجموعه تحت عنوان تاریخ العراق السياسي المعاصر- التحرك الاسلامی، ۱۹۰۰م-۱۹۵۷م، انتشار یافته است. علامه سیدمحمدحسین فضل‌الله در تریظی بر این کتاب گفته است که حسن شبر «از چهره‌های برجسته مسلمانان انقلابی عراق است که علاوه بر آنکه خود سالها زندان و تبعید و سایر انواع تضییقات را [از جانب رژیم عراق] تحمل کرده، دو تن از فرزندان را نیز در مبارزه اسلام و کفر از دست داده است.»

کتاب تاریخ سیاسی معاصر عراق حاوی ۹ فصل به علاوه ضمایمی از اسناد و مدارک جنبش اسلامی عراق در آغاز قرن بیستم است. در ۷ فصل نخست کتاب موضع و نظر علمای دینی عراق، بخصوص علمای نجف، نسبت به حوادث و رویدادهای مهم اوایل قرن بیستم، یعنی وقوع انقلاب مشروطه ایران و انقراض خلافت عثمانی، و عملکرد ایشان در «حرکت الجهاد» به منظور حمایت از عثمانی در جنگ اول جهانی و مبارزه و مخالفت‌هایشان با انگلیس، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است. بخش عمده این هفت فصل در اصل رساله فارغ التحصیلی نویسنده بوده که سالها قبل تحت عنوان گوشه‌هایی از تاریخ اسلامی عراق، ۱۹۰۰-۱۹۲۴ زیر نظر استاد عبدالحلیم الرهیمی تهیه و سپس چاپ و نشر شده بود. فصول هشتم و نهم کتاب حاوی اشاراتی موجز به ریشه‌های فکری و سیاسی بروز انقلابات دهه‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ عراق است که برخی از مشاهیر مصلحین معاصر عراق، مثل شیخ حبیب عاملی، شیخ محمدجواد بلاغی، شیخ محمدحسین کاشف الغطاء، شیخ محمدرضا مظفر، و سیدمحمدحسن امین در آنها نقش و سهم داشته‌اند. البته جز علامه محمدحسین کاشف الغطاء که مستقیماً وارد فعالیتهای سیاسی شد و از جمله در کنگره عمومی اسلامی سال ۱۹۳۱/۱۳۱۰ بیت المقدس شرکت کرد، بقیه این علما عمدتاً و اساساً در حوزه‌های فکری و اصلاحی فعال بودند. مؤلف قول داده است که بزودی دو کتاب دیگر از این مجموعه را منتشر کند.

ایگناس گلدزیهر» از لارنس کنراد؛ «یک طومار دمشق درباره یکی از اوقاف یونسیه» از دی.اس. ریچاردز؛ «نسخ خطی و چاپی ترجمه تاریخ طبری بلعمی» از التون دانیل؛ «قم: تحقیقی در تطور یک شهر قرون وسطایی» از خانم لمبتون؛ «نهاد مملوک در هند در اوایل دوران اسلامی» از پیتر جکسون؛ «گزارشی از جریان تدوین کتاب ادبیات فارسی سی.ا. استوری» از فرانسوا دیلوا، و یک بخش مشبع بررسی کتاب. در بخش بررسی کتاب این شماره نشریه نقد و بررسی کوتاه اما قابل توجهی درباره دایرة المعارف بزرگ اسلامی به قلم چارلز ملویل آمده است. نویسنده مقاله پس از تعریض ظریفی به تعبیر «بزرگ» در عنوان این دایرة المعارف، آن را اثری نفیس به‌شمار آورده است. نویسنده این مقاله اشاره کرده است که برخی از مقالات دایرة المعارف بزرگ اسلامی (مثل مقاله «آخورسالار» نوشته دکتر هادی عالم‌زاده) از مقالات مشابهشان در دایرة المعارف اسلام (طبع لیدن) یا منابع دیگر فرنگی چندین سرگردن بالاترند؛ و برخی دیگر از مقالات آن (مثل مقاله «آل بریدی» نوشته صادق سجادی و مقاله «آق‌سرای» مورخ، نوشته سیدجعفر شعار) اصلاً مدخلی در دایرة المعارف‌های اسلامی فرنگی ندارند. البته نویسنده مقاله مزبور نقاط ضعفی نیز در این دایرة المعارف سراغ کرده است که طفره رفتن از ذکر منابع فرنگی، و گاهی مشابهتهای جدی میان برخی از مقالات این دایرة المعارف با مقالات مشابهشان در سایر دایرة المعارف‌های فرنگی (مثل مشابهتی که شاید اتفاقاً بین مقاله «آخوند» در این دایرة المعارف با مقاله «آخوند» در دایرة المعارف ایرانیکا هست)، از آن جمله است.

عنوان و آدرس «نشریه انجمن سلطنتی مطالعات آسیایی لندن» برای کسانی که بخواهند آن را سفارش دهند، این است:

Journal of the Royal Asiatic Society of Great Britain & Ireland.
Published by the Royal Asiatic Society of Great Britain & Ireland,
60 Queen's Gardens, London W2 3AF.

● سودان

کتابی درباره انقلاب اسلامی ایران

تا این اواخر بجز کتاب نویسنده مصری، فهمی هویدی، با نام ایران من الداخل، کتاب جدی دیگری درباره تاریخ حرکت‌های سیاسی و فکری و فرهنگی ایران و انقلاب اسلامی ایران در زبان عربی نوشته نشده بود. کتاب حرکت‌البعث الاسلامی فی ایران نوشته دکتر حسن مکی که اخیراً توسط مؤسسه انتشاراتی «بیت المعرفة» در ام درمان سودان منتشر شده ظاهراً دومین کتاب جدی‌ای است که در این باره به زبان عربی انتشار یافته است. این کتاب که در واقع تز دکترای نویسنده آن در دانشگاه خرطوم بوده در سال ۱۹۸۱/۱۳۶۰ نوشته شده، و اینک بعد از ۹ سال تأخیر به حلیه طبع آراسته شده است. نویسنده کتاب که گویا در زمینه حرکت‌های اسلامی، خصوصاً در آفریقا، صاحب نظر است، برای تدارک مواد کتاب خود به ایران سفر کرده و از نزدیک با بسیاری از جریان‌ها و کسانی که در شکل‌گیری انقلاب اسلامی مؤثر بوده‌اند آشنا شده است. کتاب حاوی ۸ فصل است که مطالب آنها از نگاهی به تاریخ ایران باستان آغاز می‌شود و تا زمان حاضر (یعنی ۱۹۸۱/۱۳۶۰) ادامه می‌یابد. انقلاب مشروطه ایران مورد توجه جدی مؤلف بوده است. سپس مسأله اتفاق نظر‌ها و اختلاف نظر‌های مرحوم آیت الله کاشانی و

انتشار طبع جدید کتاب «عجایب الهند»

کتاب *عجایب الهند* بزرگ بن شهریار ناخدای رامهرمزی، ولو آنکه از نقطه نظر تاریخی و جغرافیایی کتاب چندان جدی ای تلقی نشود، از حیث ادبی و نیز مطالعه در تطور اشکال ادبیات تاریخی و جغرافیایی بی فایده نیست. این کتاب را اول بار وان درلیت (P. A. V. der Lith)، مستشرق هلندی، براساس يك نسخه خطی از آن که در قسطنطنیه یافته بود در سال ۱۸۸۶-۱۸۸۳ میلادی در هلند طبع و نشر کرد. ترجمه فرانسوی مارسل دیویک (L. Marcel Devic) از این کتاب نیز در پایین صفحات همین طبع لیدن آمده است. در سال ۱۹۰۸/۱۳۲۶ ه. ق. حاج محمدامین دریال الکتبی در قاهره مجدداً این کتاب را براساس طبع هلندی آن چاپ و منتشر کرد. تا چندی پیش جز دو طبع لیدن و قاهره (که در واقع طبع واحدی بودند)، و نیز اقستهایی که از روی آنها شد، طبع مصحح و منقح دیگری از این کتاب قدیمی در دست نبود. اخیراً استاد یوسف الشارونی، ناقد و نویسنده معروف براساس طبع قاهره و با عنایت به طبع لیدن طبع جدیدی از این کتاب فراهم آورده است و در آن مفردات غامض را نیز توضیح داده است. یوسف الشارونی در مقدمه ای که بر این طبع نوشته «عجایب نامه‌ها» را به سه دسته تقسیم کرده است: یک دسته کتابهایی که دقیقاً مطابق با واقع اند، مثل سفرنامه ابن بطوطه؛ دیگری کتابهایی که همچون هزار و یک شب برآمخته‌ای از واقعیات و اوهام و حقیقت و افسانه‌اند؛ و بالأخره دسته سوم کتابهایی از نوع همین *عجایب الهند* رامهرمزی که ابداً نقیدی به واقعیت امور نداشته‌اند. گفته‌اند که بعید نیست این کتاب اقتباسی از کتاب مجهول المؤلف اخبار الهندوالصین بوده باشد، که حدود یک قرن قبل از *عجایب الهند* یعنی در قرن ۱۰/۴ ه. ق. نوشته شده و در مواضع مختلف شباهتهای فراوانی با آن دارد. کتاب *عجایب الهند*، که اقسط طبع لیدن آن در تهران نیز توسط کتابفروشی اسدی چاپ و منتشر شد (۱۹۶۶/۱۳۴۵)، شباهتهایی نیز با برخی حکایات کتاب *هزار و یک شب* و ماجراهای سفر سندباد دارد. قابل توجه است که مصحح این طبع جدید نه در روی جلد، نه در مقدمه، و نه در صفحات عنوان ابتدا و انتهای کتاب و بالأخره نه در هیچ جای دیگر کتاب، ذکری از نام «بزرگ بن شهریار الرامهرمزی» که ایرانی است، به میان نیاورده و در عوض در ذیل عنوان کتاب در روی جلد، به عنوان يك عنوان فرعی، نوشته است که «من قصص الملاحه العربیه»؛ اینهم نمونه دیگری است از دشمنی محققان عرب با ایرانیان.

زندگینامه خودنوشت دکتر ابراهیم مدکور

دکتر ابراهیم مدکور، رئیس فرهنگستان زبان مصر، زندگینامه خود را که بیشتر حاوی شرح سوابق و آثار و خاطرات فرهنگی-اجتماعی اوست، تحت عنوان *مع الایام* به تازگی منتشر کرده است. شهرت دکتر ابراهیم مدکور بیشتر به لحاظ تحقیقات فلسفی اوست. وی در اوایل قرن جاری دیده به جهان گشوده و اینک شصت ساله است. از این رو، کتاب زندگینامه او، به سبب حضور فعالانه‌ای که وی در بسیاری از زمینه‌های حیات فرهنگی و اجتماعی مصر طی نیم قرن گذشته داشته، در واقع نوعی شرح سوانح فرهنگی و اجتماعی مصر در طی این نیم قرن نیز

هست. مدکور که در این اواخر به ریاست فرهنگستان زبان قاهره منصوب شده، سالها در دانشگاههای مصر فلسفه تدریس کرده، و آثاری همچون جایگاه فارابی در فلسفه اسلامی، ارغنون ارسطو در جهان عرب، و روش و تطبیق فلسفه اسلامی منتشر نموده است. کتاب زندگینامه او که در مجموعه کتابهای «الهلال» انتشار یافته، در ۲۵۲ صفحه قطع رقمی حاوی چهار باب است: در باب اول از سالهای کودکی و رشد وی و تحصیلش در کتاب، حفظ قرآن مجید، فراغ از تحصیل در دارالعلوم مصر، و ورودش به دانشگاه سوربن پاریس سخن رفته است؛ در باب دوم از «زندگی دانشگاهی» دانشگاهیان مصری و اوضاع دانشگاههای این کشور، وضع «دارالعلوم»، «مدرسه حقوق شرعی»، «معاهد دینی» مصر و بالأخره وضع الازهر حرف زده و ضمناً به ذکر گوشه‌هایی از مشکلات و مسائل آموزش متوسطه و ابتدایی در این کشور نیز پرداخته و خاطراتی از برجسته‌ترین رجال علم و ادب هم عصر و همکارش، همچون احمد لطفی السید، مصطفی عبدالرزاق، طه حسین و احمدامین آورده است؛ باب سوم به شرح فعالیت‌های سیاسی مؤلف، سهمی که وی در تشکیل «جماعة النهضة القومية» در دهه ۱۹۴۰/۱۳۲۰ داشته، همکاری اش با یکی دیگر از همکاران در تألیف کتاب *الاداة الحکومیة* در توضیح نحوه عمل حکومتها و حکومت عادلانه، و نظرش درباره انقلاب ۱۹۵۲/۱۳۳۱ اختصاص دارد؛ و بالأخره باب چهارم مختص شرح فعالیت‌های فرهنگی مدکور است، و به بهانه آن شرحی از جریانات فرهنگی مصر در نیم قرن اخیر نیز عرضه شده است. مدکور در این باب آخر درباره مشکل زبان عربی در میانه زبان عامیانه و زبان فصیح و کلاسیک، فرهنگ قرن بیستم، وسایل تبلیغاتی جدید، وضع تألیف و ترجمه و احیای موارث فرهنگی کهن، مشکل تصمیم‌گیری برای انتخاب اصالت و سنت یا نوسازی و تجدد، هیئتهای فرهنگی عالی‌رتبه، فرهنگستان زبان قاهره، و موارث فلسفی اسلامی سخن گفته است. با توجه به اینکه نویسنده این کتاب از برجسته‌ترین رجال فرهنگی مصر در حال حاضر است و در طی نیم قرن گذشته در بسیاری از جریانات اجتماعی و فرهنگی و سیاسی کشورش دست داشته است، قاعدتاً این زندگینامه باید بسیار خواندنی و قابل توجه باشد.

● امریکا / تاجیکستان / ایران

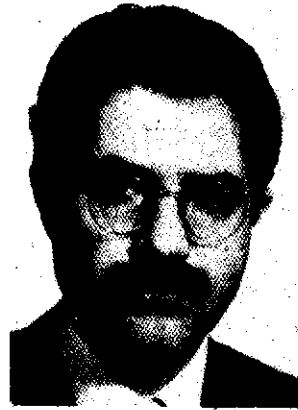
درسهای تاریخ ایران در دانشگاه تاجیکستان

ریچارد فرای، که کتاب *میراث ایران* و تاریخ بخارای او به فارسی ترجمه شده است، در اواخر سال ۱۹۹۰ میلادی / ۱۳۶۹ به عنوان استاد ممتاز در دانشگاه هاروارد بازنشسته شده و قرار بوده که از نوامبر ۱۹۹۰ / آبان ۱۳۶۹ تا ژوئن ۱۹۹۱ / خرداد ۱۳۷۰ در دانشگاه دوشنبه تاجیکستان درباره تاریخ ایران، افغانستان، آسیای میانه، و نیز زبانهای ایرانی و ادیان آسیای میانه، تدریس کند. فرای به تاجیکها پیشنهاد کرده است که یک «مرکز بین‌المللی مطالعات ایرانی» در شهر دوشنبه تأسیس کنند، و ظاهراً تاجیکها از این پیشنهاد استقبال کرده‌اند. وی ضمناً پیشنهاد کرده است که کنگره‌های هنر و معماری آرتور اوپهام پوپ که بعد از سقوط شاه ایران به بوته فراموشی سپرده شده است، مجدداً برگزار شود.

الهیات و معارف اسلامی بود و همزمان با فعالیت در بنیاد دایرة المعارف، به تدریس مرجع‌شناسی در دوره کارشناسی ارشد در گروه کتابداری دانشکده علوم تربیتی دانشگاه تهران و نیز تدریس رشته‌های مختلف معارف اسلامی در دانشکده الهیات اشتغال داشت.

شادروان دکتر طاهری به وسعت اطلاع و دقت نظر و باریک بینی و سواس علمی شهره بود. تصحیح و تعلیقات کتاب قدسیه (کلمات خواجه بهاء‌الدین نقشبند) تألیف خواجه محمد پارسا از بهترین نمونه‌ها و بلکه سرمشقه‌های تصحیح متون است. همچنین مقالات ارزنده‌ای در زمینه زبان و ادب فارسی و معارف اسلامی در نشریات معتبر از او به طبع رسیده است.

دکتر طاهری چند اثر در دست تألیف داشت که با مرگ نابهنگام و ناگهانی ناتمام ماند. از این میان تحقیق درباره ابوسعید خرقوشی و تصحیح اثر بزرگ عرفانی او، که بخش بزرگی از سالهای اخیر عمرش صرف آن شد و ظاهراً به مراحل پایانی خود نزدیک شده است، حائز اهمیت ویژه است و اهتمام در بازبایی و طبع آن کمترین وظیفه‌ای است که دوستان او اکنون بر عهده دارند. آنچه تاکنون از او به طبع رسیده است، و فهرست آن در زیر می‌آید، هرچند اندکی از فیضی است که جامعه علمی ما از وجود نازنین اومی توانست ببرد، گویای چیره‌دستی او در میدانهای گوناگون فرهنگ اسلامی و ایرانی است. روحش در جوار رحمت حق آسوده باد.

دکتر احمد طاهری عراقی

دکتر احمد طاهری عراقی یکی از برجسته‌ترین ادبا و اسلام‌شناسان امروز ایران، در چهل و هشت سالگی، در چهاردهم اردیبهشت ۱۳۷۰ بر اثر عارضه ریوی در تهران درگذشت.

او در سال ۱۳۲۲ شمسی در اراک به دنیا آمد. در سال ۱۳۴۲ از دانشگاه تهران در رشته زبان و ادبیات فارسی درجه لیسانس گرفت و از خرمن فضل و فضیلت استادانی چون شادروان جلال‌الدین همایی خوشه چید. از سال ۱۳۴۴ تا ۱۳۴۸ در بنیاد فرهنگ ایران به پژوهش اشتغال داشت. از سال ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۵ در مرکز خدمات کتابداری به تحقیقات علمی کتابداری به ویژه در زمینه گسترش و تکمیل طرحهای رده‌بندی جهانی از جمله رده‌بندی دهدهی دیوئی و رده‌بندی کتابخانه کنگره معروف به LC پرداخت. برای پژوهش و مذاکره علمی پیرامون این طرحها و رفع نقایص مربوط به آثار اسلام‌شناسی، چند سفر تحقیقی داخلی و خارجی انجام داد و تحقیقاتی در کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه مشهد و دارالکتب المصریه - که کتابخانه ملی مصر است - و بعضی از کتابخانه‌ها و مراکز علمی بیروت به عمل آورد. طرح گسترش یافته مربوط به اسلام در طبقه‌بندی LC در سال ۱۳۵۸ مستقلاً به طبع رسید. دکتر طاهری بر این اثر مقدمه پرباری در سابقه نظامهای طبقه‌بندی علوم اسلامی نگاشت که اعجاب صاحب‌نظران را برانگیخت. دکتر طاهری در سال ۱۳۵۵ با دریافت بورسی برای ادامه تحصیلات عالی به انگلستان رفت و تا سال ۱۳۶۲ در زمینه مطالعات اسلامی و زبان و ادبیات عربی به تحصیل پرداخت و نزد استادان بزرگی چون مونتگمری وات آموزش دید. تز دکترای او در زمینه ملل و نحل اسلامی بود. در سال ۱۳۶۲ به ایران بازگشت. از سال ۱۳۶۳ همکاری او با بنیاد دایرة المعارف اسلامی آغاز شد. او عضو هیأت امنا و معاون علمی این دایرة المعارف بود و نخستین جزوه دایرة المعارف را تحت عنوان «دانشنامه جهان اسلام با همکاری و نظارت مشترک جمعی از صاحب‌نظران و محققان انتشار داد. سهم او در این دانشنامه به مدیریت و نظارت محدود نبود، گذشته از برنامه‌ریزیهای کلی، همه مقالات را (گاه چندبار) شخصاً نیز ویرایش می‌کرد و کمتر صفحه و سطری از نظر اصلاحی اوی بی‌بهره می‌ماند. همچنین سردبیری مجله تحقیقات اسلامی که از انتشارات همان بنیاد است با او بود. دکتر طاهری عضو هیأت علمی دانشکده

فهرست آثار

الف) مقالات

- ۱) «کنیه در زبان فارسی»، نامه مینوی، تهران ۱۳۵۰، ص ۳۲۶-۳۴۵.
- ۲) «ظهور چاپ در شرق میانه»، از جرجی زیدان، ترجمه احمد طاهری عراقی، نامه انجمن کتابداران ایران، ۵ (۱)، بهار ۱۳۵۱، ص ۳۱-۳۵.
- ۳) «کتابخانه آستان قدس»، نامه انجمن کتابداران ایران، ۵ (۲)، تابستان ۱۳۵۱، ص ۷۵-۸۰.
- ۴) «دارالکتب»، نامه انجمن کتابداران ایران، ۶ (۱)، بهار ۱۳۵۲، ص ۴۴-۵۲.
- ۵) «سنت روایت در تحصیلات و تألیفات اسلامی» از عزه حسن، ترجمه احمد طاهری عراقی، نامه انجمن کتابداران ایران، ۶ (۳)، پائیز ۱۳۵۲، ص ۴-۱۶.
- ۶) «هنر جلدسازی»، نامه انجمن کتابداران ایران، ۷ (۳)، پائیز ۱۳۵۳، ص ۳۴۳-۳۷۴.
- ۷) «نقشی از نقشبندیان»، در جشن نامه پروین، تهران ۱۳۵۴، ص ۲۶۱-۲۸۶.
- ۸) «سرگذشتنامه‌های اسلامی: سیره، رجال، تراجم»، نامه انجمن کتابداران ایران، ۱۱ (۳ و ۴)، پائیز و زمستان ۱۳۵۷، ص ۳۶۷-۳۸۲.
- ۹) «ابوسعید [سعید] نیشابوری و شرف‌النبی»، نشر دانش، ۳ (۲)، بهمن و اسفند ۱۳۶۱، ص ۴۸-۵۴.
- ۱۰) «تقسیم‌بندی علوم از نظر غزالی»، معارف، ۱ (۳)، آذر-اسفند ۱۳۶۳، ص ۸۱-۸۹.